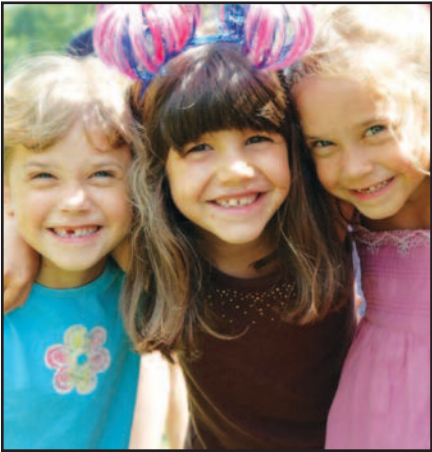

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Mūsų dvasinės ir kultūrinės patirties statinys – Neringos stovykla – 5 psl.

- Laikina ir amžina – 2
- Ar „Amerikos balsas“ vėl prabils lietuviškai? – 3
- Leidėjo žodis – 3, 15
- Pagaliau perskaičiau „Anykščių šilelį“! – 3
- Nuo žodžių – prie darbų – 4
- Lit. m-klų mokytojų kursai Dainavoje 2013 m. vasarą – 4
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Argentinos lietuviai: „Esame ten, kur baigiasi pasaulis“ – 7
- Sportas – 8
- Man visą laiką trūko Lietuvos – 9
- Apžvalgos – 10
- Apie Radvilas ir jų moteris – 14

Valiutų santykis
1 USD — 2.83 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Misija Sibiras’12” – įveikta per 2,000 km, sutvarkyta 11 kapinių

Vilnius (ELTA) – Po dviejų savaičių rugpjūčio 3 d. rytą į Vilnių grįžo jaunimo pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo projekto „Misija Sibiras’12” dalyviai, Rusijos Federacijos Chakasijos respublikoje lankę lietuvių tremtinių kapavietes.

Porą savaitę lankydamsi lietuvių tremties vietovėse Chakasijos Respublikoje, jaunimo ekspedicijos komanda Sibire įveikė daugiau nei 2,000 km ir sutvarkė 11 kapinių. Aplankytos Askizo, Charojaus, Cibulos, Imeko, Juzikų, Miziugolo, Tanzibėjaus, Ust-Abakano kapinaitės. Maturo kaimelyje, vienosose gražiausių šių apylinkų lietuvių tremtinių kapinių, jaunimas pastatė pačių iš Lietuvos atsigabentą medinį tautodailininko Vidmanto Zakarkos drožtą kryžių – simbolinį lietuvių tautos atminties ir pagarbos simbolių buvusiems tremtiniam.

Misijos dalyviai Chakasijoje susitiko su šiose vietovėse gyvenančiais buvusiais tremtiniais lietuviais bei lietuvių kilmės asmenimis. Jaunimas pasakoja išgirdęs daug gerų atsiliepiimų apie čia gyvenusius lietuvius, iki

Užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius „Misija Sibiras’12” dalyviams padovanojo JAV lietuvės Rūtos Šepetys knygą „Tarp pilkų debesų”.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

šiول šiose vietovėse gyvenantys tautiečiai – vietinių gerbiami ir vertinami.

Nuo projekto vykdymo pradžios lietuvių tremties ir įkalinimo vietose Sibire jau įvyko 10 ekspedicijų, jų metu sutvarkyta apie 80 lietuviškų kapinių iš 80 palaidojimo vietų. Per iki

šiول vykusias ekspedicijas lietuvių tremtinių kapai tvarkyti Irkutsko, Krasnojarsko, Komijos, Tomsco, Buriatijos, Sverdlovsko srityse, Kazachstane, praėjusiais metais – Tadžikistane.

Tarptautinėje mokinių chemijos olimpiadoje – auksas, sidabras ir bronz

Washington, DC/Vilnius (ELTA) – Liepos 21–30 d. Washington, DC įvykusioje 44-ojoje tarptautinėje mokinių chemijos olimpiadoje Lietuvos komanda iškovojo aukso, sidabro ir 2 bronzos medalius.

Aukso medalį laimėjo Kauno rajono Akademijos Ugnės Karvelis gim-

nazijos dvyliktokas Sigitas Mikutis (mokyt. V. Jaruševičius), sidabro – vienuoliktokas Antanas Radzevičius iš Kauno technologijos universiteto gimnazijos (mokyt. B. Maciulevičienė). Bronzos medaliais apdovanoti vienuoliktokė Vytautė Mačiulskytė (Klaipėdos Ažuolyno gimnazija, mo-

kyt. R. Grabauskienė) ir dvyliktokas Mindaugas Šiaučiulis (Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija, mokyt. V. Pautienienė). Komandai vadovavo bei pasirengti padėjo Vilniaus universiteto magistrantas Marius Jurgėlnas ir to paties fakulteto prodekanas prof. dr. Rimantas Raudonis.

Aptarta mokslinio bendradarbiavimo plėtra tarp Lietuvos ir Kanados

West Waterloo, Canada (LR ambasados Ottawa info) – Naujovėmis ir pažangiais moksliniais tyrimais pasižyminčiame University of Waterloo liepos 27 d. lankėsi Lietuvos Respublikos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė. Diskusijose su universiteto vadovybe apžvelgtos perspektyvios bendradarbiavimo sritys – nanotechnologijų, lazerių ir automobilių pramonės srityse.

Ambasadorė susitiko su universiteto viceprezidentu tyrimams dr. G. Dixon, Inžinerijos fakulteto dekanu dr. P. Sullivan, Mechaninės inžinerijos departamento direktoriumi pramonės ir vyriausybės ryšiams dr. C. Pringle, Waterloo Nanotechnologijų instituto direktoriumi, buvusiu ilgamečiu National Research Council prezidentu ir pirmuoju Kanados vyriausybės patarėju mokslo klausimams dr. A. Carty, Waterloo automobilių pramonės tyrimų centro (WatCAR) direktoriumi dr. A. Khajepour ir Tarptautinių ryšių direktoriumi D. Knight.

Į susitikimus ambasadorę lydėjo Toronto University chemijos ir fizinių mokslų profesorius V. Barzda, padaręs pranešimą apie Lietuvos lazerininkų veiklą, ir UoT Krembil epigenetikos laboratorijos vadovas prof. A. Petronis.

Taip pat aplankytas universitete statomas multimili-

Iš k. į d.: Dr. A. Carty, prof. V. Barzda, amb. G. Damušytė, inž. Scott University of Waterloo statomame Quantum Nanotechnologijų centre.

joninis Quantum Nanotechnologijų centras. Centro vadovas dr. A. Carty pastebėjo, kad tai pirmasis ambasadoriaus apsilankymas šiame centre, kuris bus atidarytas ši rudenį.

Daug, Viešpatie, leidai kryželių ir daug per tą laiką suteikei ypatingų malonių. Tūkstančius kartų būk už tai pagarbintas!

— Iš Pal. J. Matulaičio „Užrašų”

Redakcijos žodis

Ir XXI a. pasiekusios olimpinės žaidynės, savo metus skaičiuojančios nuo Graikijos laikų VIII a. pr. Kr., nenustoja stebinti naujais sportininkų laimėjimais. Apie praėjusią savaitę Londone prasidėjusias vasaros olimpinės varžybas, kuriose dalyvauja 206 valstybės, ir vėl skaitome: „Pirmą kartą olimpinį žaidynių istorijoje...“ Štai rugpjūčio 2 d. vykusių moterų gimnastikos individualių daugiakovės varžybų laimėtoja tapo JAV gimnastė Gabrielle Douglas. Ji pirmoji afroamerikietė, laimėjusia šį titulą. Pirmą kartą olimpinį žaidynių istorijoje šiemet varžėsi ir trijų islamo šalių – Saudo Arabijos, Kataro ir Brunėjaus – lengvaatletės. Pastarųjų dviejų šalių valstybinės vėliavas olimpiados atidarymo metu taip pat pirmą kartą nešė moterys. Londono varžybos nenuvylė ir Lietuvos – pirmą kartą Lietuvos istorijoje aukso medalį olimpiadoje laimėjo jauniausia lietuvė – 15-metė plaukikė Rūta Meilutytė. Olimpiada dar tik įpusėjo. Didelė tikimybė, jog dar ne kartą išgirsime apie pirmą kartą pasiektą laimėjimą – nesvarbu koki – asmeninį, šalies ar pasaulio.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00 Pirmą klasę: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD) metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00 Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00 Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikait@gmail.com Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. • Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba. • Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. • Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiilkiti kopiją.

El. paštas: rastine@draugas.org skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Evangelijoje yra pasakojimas apie duonos padauginimo stebuklą. Šis stebuklas labai sudomino žmones, todėl jie sekė paskui Jėzų, kur jis vyko. Tačiau pats Jėzus nesureikšmino šio žmonių entuziazmo ir kalbėjo: „Jūs ieškote manęs ne dėl to, kad esate matę ženklų, bet kad prisivalgėtė duonos iki soties. Pluškėkite ne dėl žūvančio maisto, bet dėl išliekančio amžinajam gyvenimui!“ (Jn 6, 26–27).

Nuo Evangelijos užrašymo prabėgo dvidešimt amžių, bet žmonės išlieka labai panašūs į tuos, kokie buvo anuomet, prieš tūkstančius metų. Kaip lengvai jie susižavi visokiomis sensacijomis, ypač jei žadama kokia nors nauda. Per dvidešimt Nepriklausomybės metų Lietuvoje matėme visokio plauko kašpirovskių, būrėjų, žiniuonių, hitlerių, žadėjusių pagydyti, padėti atsikratyti bėdų ar parodyti sėkmės kelią. Šitie žmonės visuomet susilaukdavo didelio dėmesio, didesnio nei Kristaus Evangelijos skelbimas. Tačiau mes netapome nei sveikesni, nei laimingesni.

Jėzus Kristus sensacijų besivaiškantiems žmonėms pasakė gilią tiesą, kad jie, užuot ieškoję amžinųjų dalykų, ieško tik „žūvančio valgio“. Kas yra tas mūsų dienų „žūvantis valgis“? Apie jį daug rašoma įvairių partijų priešrinkiminėse programose ir skelbiama reklamose. Tose programose šviesiomis spalvomis piešiama Lietuvos ateitis: norintieji ateiti į Seimą žada pašalinti korupciją, sutvarkyti teisėtvarką, atkurti teisingumą ir užtikrinti medžiaginę gerovę. Lietuvos miestų gatvėse šią dieną galima pamatyti reklamų, kaip atėję į valdžią politikai minimalų atlyginimą pakelsiąs iki 1,500 litų.

Ar tikrai Šaltasis karas tėra praeities reiškinys? Centrinės ir Rytų Europos koalicija, vienijanti 18 su šiais Europos regionais susijusių JAV etninių organizacijų (tarp jų ir Amerikos lietuvių tarybą), praėjusią savaitę surengė forumą apie taip vadinamą Rusijos „švelniąją galią“ (angl. soft power). Nors politikai abipus Atlanto vengia termino Šaltasis karas, jis vis dažniau nuskamba politikos apžvalgininkų komentaruose.

JAV prezidento Barack Obama ir valstybės sekretorės Hillary Clinton prieš trejus iškilingai paskelbta perkrovimo (angl. reset) politika su Rusija žadėtos santykių darnos neatnešė. Washington, DC vykstančiuose renginiuose apie padėtį Rusijoje „reset“ politika yra aštrių pašaipų objektas, Rusijos opozicijos vadovus Kremlius vadina „užsienio agentais“, lyg būtų pats Šaltojo karo vidurys.

„Freedom House“ Eurazijos programų direktorė Susan Corke pripažino, jog į forumą atvyko tiesiai iš Valstybės departamento, kuriame vyko pasitarimas dėl to, kaip vertinti Rusijos prezidento Vladimir Putin neseniai pasirašytą įstatymą, griežtai apribojusį nevyriausybinių ir nekomercinių organizacijų veiklą Rusijoje. Corke neslėpė nusivylimo blogėjančia demokratijos padėtimi Rusijoje ir gana pesimistiškai vertino teigiamų permainų galimybes.

Bene daugiausia dėmesio forumė

Laikina ir amžina

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Tai pažadai lengvai ir greitai išspręsti ekonomines problemas, kad visi turėtų daug to „žūvančio valgio“ – medžiaginės gerovės.

Šie pažadai kaip du vandens lašai yra panašūs į tuos rožinius pažadus, kuriais buvome maitinami per penkiasdešimt okupacijos metų. Kompartijos generalinis sekretorius Nikita Chruščiov net buvo nustatęs datą – 1980 metus, kai žmonės jau gyvensią komunizmo sąlygomis: dirbsią, kiek galėsia, o gausią, kiek panorėsia.

Jeigu žmonių kuriamose programose kalbama tik apie medžiagines gėrybes ir lengvą jų įsigijimą, jos suvedžioja žmones ir greitai žlunga. Tai beviltiški pažadai ir beviltiškas plušėjimas dėl „žūvančio valgio“. Po to lieka tik aitrus pyktis, kad tuščių pažadų dalytojai susikrauna turtus, o kitus žmones palieka prie suskilusios geldos.

Šiandien daugelis klausia: ką turime daryti, kad reikalai keistųsi į gera? Nejau viskas yra beviltiška? Atsako pats Jėzus Kristus: „plušėkite (...) dėl išliekančio amžinajam gyvenimui!“, t. y. siekite amžinųjų ir nenykstančių vertybių, o visa kita bus pridėta. Kas yra tos amžinosios vertybės? Jėzus jo ieškantiems žmonėms taip kalbėjo: „Tai ir bus Dievo darbas: tikėkite tą, kuri jis siuntė“ (Jn 6, 29). Atkreipkime dėmesį, kad Jėzus jo ieškojusiems nepatarė sukilti prieš okupantus romėnus, nekviėt dirbti nuo ryto iki vakaro, bet liepė

Ar „Amerikos balsas“ vėl prabils lietuviškai?

ROSSETA VINGEVIČIŪTĖ-WILBUR

buvo skiriama didžiulei prarajai, kuri skiria Rusijos ir JAV dėmesį bei išlaidas žiniasklaidos priemonėms, veikiančioms partnerių (ar varžovų?) valstybėse. Antai iš specialaus Kremliaus valdomo fondo finansuojamas kanalas „Russia Today“ („RT“) turi šimtus žurnalistų, dirbančių Washington, DC, New York bei kituose JAV miestuose ir gali būti matomas beveik pusėje Amerikos valstijų. Ariel Cohen, žinomas Rusijos ekspertas, kelių knygų autorius, teigė, jog prieš Ameriką ir Vakarų nukreiptos „Russia Today“ nuostatos yra aki-vaizdžios, ir bet kuris sveiką nuovoką turintis JAV žiūrovas turėtų tai suvokti, bet jam netaikomi jokie veiklos JAV apribojimai. Maža to, „Russia Today“ plečia savo kanalų tinklą ir savo laidas jau transliuoja ispanų bei arabų kalbomis.

O Rusijoje praktiškai nebeliko JAV transliuotojų, pavyzdžiui, „Radio Liberty“ rusų kalba girdimas gal tik Kolos atšiauriame pusiasalyje ir keliose Maskvos vietose. JAV ir kitų Vakarų valstybių remiamų TV bei radijo kanalų veiklai Rusijoje taikomi įvairiausi suvaržymai.

„Voice of America“ rusų tarnybos vadovė Irina Van Deusen džiaugėsi bent tuo, jog internetas atvėrė

tikėti į Žmogaus Sūnų, t. y. liepė rūpintis pačiais svarbiausiais dalykais, nulemsiančiais amžinybę.

Pragmatiškam šių dienų žmogui gali naiviai skambėti Jėzaus paraginimas

atsigręžti į tikėjimą, tačiau kito kelio, deja, nebėra. Skaičiau vieno politinio apžvalgininko, nepasižyminčio prielankumu tikėjimui, kritišką straipsnį apie dabartinę Lietuvos padėtį, kuriame siūlo ieškoti gerų, nesavanaudiškų žmonių, nes tik jie gali ką nors padaryti gera. Apžvalgininkas pasakoja, kaip, keliaudamas per Žemaitiją, tarp miškų užėjo į vieną pirkia, kur geraširdžiai žemaičiai jį pavaišino duona ir pienu. Jis rašo, kad tik tokie žmonės galėtų keisti Lietuvos veidą. O kas šimtmečiais formavo žmones, panašius į tuos gerus žemaičius? Ne politinės partijos, ne tautos vadai, bet Kristaus Evangelija. Juos formavo tikėjimas. Tik visiškai aklas gali šito reiškinio nematyti.

Tačiau tikėjimas staiga nepakeičia žmogaus, – jis, tarsi garstyčios grūdelis, auga lėtai ir nepastebimai, tačiau kasdien keičia žmogaus širdį, kviesdamas mylėti, būti sąžiningam ir tiesiam.

Be šito tikėjimo visos kalbos ir siekiai pakeisti Lietuvos veidą, kad būtų daugiau tiesos, teisingumo ir pagarbos kiekvienam žmogui, yra tik donchikotiška kova su vėjo malūnais. Neįmanoma sukurti normalios demokratiškos santvarkos, jei nepaisoma esminio jos pamato – Kristaus Evangelijos. Šioje srityje kiekvienas iš mūsų galime daug nuveikti – savo širdyje išsaugoti Jėzaus Kristaus mums patikėtą turtą ir jį kasdien skleisti savo aplinkoje.

naujas ir veiksmingas informacijos sklaidos erdves ir lankytojų jų interneto svetainėje nuolat daugėja.

Jeff Trimble, Tarptautinio transliuotojų biuro (International Broad-

casting Bureau) direkatoriaus pavaduotojas, man papasakojo, jog prieš metus vienas Lietuvoje viešėjęs JAV Kongreso narys jam sakė, jog Lietuvoje reikėtų atnaujinti „Amerikos balso“ transliacijas.

Kaip žinia, Lietuvą į nepiklausomybę lydėjusio „Amerikos balso“ transliacijos buvo nutrauktos 2004 m., pasibaigus Šaltajam karui. JAV Kongreso narys Lietuvoje sužinojo, kokie populiarūs yra Rusijos televizijos kanalai, kurie yra Kremliaus arba jo patikėtinių kontroliuojami, ir suprato, jog reikalinga atstatyti pusiausvyrą propagandos dvikovoje tarp Rusijos ir JAV.

Matyt, naivu tikėtis, jog JAV Kongresas netrukus skirtų lėšų panašioms projektams, bet gerai bent tiek, jog Washington, DC daugėja žmonių, suvokiančių, jog Rusijos valdžia „nepersikrovė“ ir gausiai investuoja į priemones, kurios stiprintų jos įtaką. Juk linija, skirianti Rusijos „švelniąją galią“ nuo kietų šios šalies veiksmų, yra labai trapi.

Rosseta Vingevičiūtė-Wilbur – Lietuvos žurnalistė, buvusi Vilniaus meno patarėja. Su savo amerikiečiu vyru ir dukra gyvena šalia Washington, DC, idėmiai stebi JAV, Europos, Rusijos bei Lietuvos naujienas.

LEIDĖJO ŽODIS

Ką reiškia mūsų
dėl Juozo Brazaičio?

Mieguistą Lietuvos intelektualinį gyvenimą supurtė šiais metais gegužės 20 d. Kaune įvykusios vieno antisovietinės ir antinacinės rezistencijos vadų, 1941 m. Lietuvos Laikinosios Vyriausybės vadovo, mokslininko, visuomenininko, mokytojo, žurnalisto Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio perlaidojimo iškilmės (apie jų atgarsius rašyta ir „Drauge“).

J. Brazaičio perlaidojimas palydėtas atvirais mokslininkų ir visuomenės veikėjų pareiškimais bei viešomis diskusijomis. Pirmiausia birželio mėnesio pradžioje keliasdešimt žinomų žmonių (Alfredas Bumblauskas, Leonidas Donskis, Saulius Sužiedėlis, Tomas Venclova ir kt.) atvirame laiške griežtai pasisakė prieš oficialų J. Brazaičio perlaidojimo pagerbimą, nes, kreipimosi autorių teigimu, J. Brazaitis „vykdė naciams palankią politiką, negynė savo piliečių nuo masinių žudynių, kurias vykdė okupantai ir jų kolaborantai, ir neužstojo nekaltų bendrapiliečių. (...) Vyriausybės retorika, veiksmai ir bendradarbiavimas su Vokietijos valdžia neišvengiamai kompromituoja jos teisėtumą ir moralinį statusą. (...) Todėl šio žmogaus gyvenimo ir veiklos iškilmingas minėjimas buvo didelė moralinė klaida“. Pasirašiusiųjų nuomone, ir visa vyriausybė, neapgyrusi savo piliečių nuo persekiojimų, suteršė laisvę, už kurią kovojo. Dar daugiau, toks „pagrindinio lyderystės egzaminas“ neišlaikiusio žmogaus aukštinimas esą „daugeliui žmonių

sukėlė sumaištį dėl pamatinių vertybių, kuriomis remiantis sukurta Lietuvos Respublika“.

Į šį kreipimąsi netrukus atsakė taip pat keliasdešimt visuomenės veikėjų ir mokslininkų (Antanas Buracas, Bronislovas Genzelis, Romualdas Ozolas, Nijolė Sadūnaitė, Viktorija Skrupskelytė ir kt.) pareiškimu „Vieši klausimai akademikams dėl 1941 m. įvykių vertinimo“. Jo autoriai J. Brazaitį vadina „iškilium patriotu ir valstybininku, kuris buvo priverstas vadovauti tautai nepaprastai sudėtingomis politinėmis sąlygomis, ir jo veikla negali būti suprasta vadovaujantis tik dabartinės ideologinės konjunktūros klisėmis“. Laikinosios Vyriausybės vadovo veikla neturi būti „aiškinama bei vertinama supaprastintai ir tendencingai, atsiejant ją nuo konkretaus istorinio to meto įvykių konteksto“.

Kreipimesi klausima, „ar po ištisus metus trukusio sovietinio teroro ir 1941 m. birželio trėmimų lietuvių tauta neturėjo teisės ginti savo laisvės ir priešintis sovietinei okupacijai ir aneksijai? Kaip turėjo elgtis Lietuvos piliečiai tomis aplinkybėmis: su gėlėmis išlydėti okupantų armiją, vietos komunistinius kolabo-

rantus ir Pravieniškių, Panevėžio medikų bei Rainių budelius? Su ginklu rankose stabdyti Vermachtą tuo atveriant galimybę ir toliau vežti Lietuvos gyventojus į Sibiro mirtį, o besitraukiantiems okupantams – palikti Lietuvoje dar daugiau nužudytų nekaltų aukų?“ Pareiškimo autoriai smerkia Lietuvos žydų sunaikinimą, „tačiau šio nusikaltimo pasmerkimas neteikia jokio pagrindo vertinti tragiškus 1941 m. įvykius pagal supaprastintas ideologines schemas, taikant dvigubus moralinius standartus“.

Tai kas buvo J. Brazaitis – prona cis, kolaborantas, žydų naikintojas ar valstybininkas, patriotas, laisvės gynėjas? JAV Teisingumo departamentu imigracijos ir natūralizacijos tarnyba 1974 m. nerado jokių faktinių įrodymų, kuriais būtų galima pareikšti įtarimus J. Brazaičiui. Atstovų rūmai 1975 m. JAV Lietuvių Bendruomenei oficialiai atsiuntė raštą, nurodantį, kad jis išbrauktas iš karo nusikaltimais įtariamųjų sąrašo, o jo veikla nebuvo pronacinė ir nebuvo nukreipta prieš žydus, nors pats J. Brazaitis tokio sprendimo taip ir nesužinojo. Kai prezidentas Valdas Adamkus už nuopelnus Lietuvos Res-

publikai ir už Lietuvos vardo garsinimą 2009 m. jį apdovanojo Vyčio Kryžiaus ordino Didžiuoju kryžiumi, nei Lietuvoje, nei išeivijoje niekas neprotestavo ir neneigė šios asmenybės indėlio.

Keista ir dviprasmiška atrodo tiek Lietuvos Vyriausybės, tiek Vytauto Didžiojo universiteto laikysena dėl J. Brazaičio perlaidojimo. Vyriausybė skyrė lėšų perlaidojimui, bet nė vienas jos narys nedalyvavo iškilmėse. Universitetas buvo pažadėjęs surengti konferenciją, tačiau paskui po žydų organizacijų priekaištų atsisakė priimti, nors J. Brazaitis buvo kaip tik šio universiteto profesorius ir jo vardu yra pavadinta viena šios aukštosios mokyklos auditorija.

Perlaidojimo iškilmėse išdrįso dalyvauti prezidentas Adamkus, Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, vyskupas Gintaras Grušas, monsinjoras Alfonsas Svarinskas ir kt. Iškilmėse dalyvavęs prof. Vytautas Landsbergis savo kalboje pabrėžė: J. Brazaitis „juto pareigą ir prisiėmė atsakomybę kruviniausio Europos virsmo valandą“.

Tokie skirtingi mokslininkų ir visuomenės veikėjų grupių pareiškimai dėl vieno asmens vaidmens leidžia pagrįstai spėti, kad čia svarbiau yra ne istoriniai faktai, o ideologinis ir pasaulėžiūrinis vertinimas. Todėl šios asmenybės turėtume nepalikti ideologinių ginčų, kaltinimų ir menkinimų įkaite, o ryžtingai ir įtikinamai teigti:

Nukelta į 15 psl.

Pirmą kartą apie Anykščių šilėlį išgirdau 1943 m. vasarą, kai mano dėdė Juozas Šukys su arkliu mus vežė iš Anykščių į savo sodybą Inkūnuose. Mums pravažiuojant pro vieną miško dalį, kur vakaro prieblandoje matėsi tik kelmai, mama aiškino, kad čia yra garsusis Anykščių šilėlis. Septynmečiui tie kelmai išpūdzio nepadarė. Jokio išpūdzio nepadarė ir kai keletą metų vėliau lietuvių gimnazijoje pokarinėje Vokietijoje reikėjo atmintinai išmokti keletą Antano Baranausko poemos posmelių. Išmokau, ką reikėjo, bet daugiau nesidomėjau. Kuriam dvylikamečiui berniukui galėjo būti įdomu, kokie medžiai, augalai, grybai ir žvėrys miške gyvena?

Prie „Anykščių šilelio“ grįžau tik šių metų pavasarį. Turėdamas valandėlę laiko, pasidomėjau, kokios knygos yra sukrautos mano knygų lentynos palubėje. Ten užtikau „Anykščių šilėlį“. Atvertęs pirmą puslapį radau įrašą: „Mieliems Gražinai Virginijai Pauliukonytei ir Romualdai Kriaučiūnui jų vestuvių dienos proga amžinos nedrumsčiamos laimės ir sutartino bei Dievo laimainamo šeimininio gyvenimo linki M. Krupavičius. Čikaga, 1962.VII.21.“ Staiga apdulkėjusi knyga tapo brangia relikvija – juk tai prelato Mykolo Krupavičiaus dovana, tiek metų neatverta. Tuoj pat pasiryžau šią knygą perskaityti.

Knyga išleista „Romuvos“ leidyklos, New York, 1961 m. Tai buvo pirmoji ribota laida. Ją puikiai iliustravo Pranas Lapė. Kietais viršeliais, o kaina – tik 5 doleriai. Įdomu ir tai, kad knygos gale yra Juozo Brazaičio kruopščiai paruoštas žodynėlis, „poeto žodžius įvilkęs į bendrinės kalbos rūbą“. Tai tas pats Brazaitis, dėl ku-

Pagaliau perskaičiau
„Anykščių šilėlį“!

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

rio perlaidojimo Kaune neseniai buvo užkaitę prieštaringi jausmai.

Baranauskas gimė 1831 m., mirė 1902 m. „Anykščių šilėlis“ buvo parašytas jam būnant klieriku, 1858 ir 1859 m. vasarą. Pirmą kartą ši poema buvo išspausdinta 1860 m. Lauryno Ivinskio kalendoriuje. Originale poema buvo pavadinta „Anykszcziu szilelis“.

Mano turimoje knygoje taip pat įdėtas įdomus Vinco Maciūno straipsnis, aptariantis poemos literatūrinę reikšmę. Turbūt dauguma žino, kad poemos atsiradimą išprovokavo 1858 m. iškaltos profesorius A. Gabševičius, paskaitęs puikų Lietuvos girių aprašymą iš Adomo Mickevičiaus „Pono Tado“ ir labai išgyręs lenkų kalbos grožį. Profesorius tyčiojosi iš lietuvių kalbos, kad ji esanti tinkama tik piemenims bei tamsiems kaimiečiams ir visai netinkanti poezijai. Skaudžiai išsižeidęs, Baranauskas pasiryžo įrodyti, kokią didelę netiesą profesorius kalbėjo. Savo apžvalgiame straipsnyje Maciūnas teigia, kad kaip abiejų kūrinių sugretinimas rodo, Baranauskas iš „Pono Tado“ pasiėmė ne vieną poetinį įvaizdį. Anot jo, to nė pats Baranauskas neslėpė. „Juntame visišką dainiaus susiliejimą su gamta. Rodos, nebėra skirtumo tarp alsuojančios krūtinės ir linguojančios girios, o ir pati dūša

linksta kaip pribrendusi varpa“, – rašo Maciūnas.

Beskaitydamas nustebau, kad beveik nereikėjo žiūrėti į pridėtą žodynėlį. Tai, be abejo, patvirtina mano aukštaitišką kilmę ir tvirtus gimtosios kalbos pagrindus. Maciūnas pastebi, kad artimas susigyvenimas su gamta Baranauskui buvo ne tik asmeninė nuotaika, bet ir lietuvių tautai būdinga savybė. Jam šilelio medžiai buvo pilni žmogiškos gyvybės: raudonai sužydę putiniai jam krauju varva, epušės dreba nusigandusios, miškas kvėpuoja nelyginant žvėris, karklai miške pavėsi pamėgo, serbentai prie balų prieglobstį gavo...

„Baranauskas ne tik subtiliai pavaizdavo savo nuotaikas ir atskleidė intymią lietuvio sielos kertele, net ir patį šilėlį iškelia simbolinen plotmėn. Už konkrečių čia vaizduojamų reiškinių slėpi ir platesnė prasmė, teikianti didesnio svorio visam veikalui“, – rašo straipsnio autorius. Tad liūdnas šilelio likimas atspindi visos Lietuvos dalį. Vydūnui ši poema atrodžiusi lyg savotiškas laidotuvių himnas Lietuvai. Biržiškos žodžiais, Baranauskas į lietuvių literatūrą įeina kaip vienas ryškiausių priešaušrio rašytojų, vienas didžiųjų aukštaitių lyrikų. „Poemos turinį išreiškėtas miško likimas turi gilų

Lietuvos tragedijos simbolį“, – rašo jis bostoniškės „Lietuvių enciklopedijos“ II tome.

Aptaręs šilelio grožį, Baranauskas pastebi, kad visi miškų plotai žaliavę, visos viršūnės buvo vienybės susipynę, kaip lietuvių širdys į vieną tėvynę. Lietuviai su medžiais taikiai gyveno ir nė vieno medžio liemenio lietuvių nekirtę. Ir miškas lietuvių visados ramines, visados mylėjęs. Tačiau atėjo sunkios dienos ir žmonės ėmė bėgti mirti. Samanas duoną kepė, žieves sriubon virė – taip žmonės iš bado žievėmis penėjosi. „Miškas žmonių pasigailėjęs, rasa apsiverkęs,/ Aukštas viršūnės debesin įmerkęs/ Ir sušukęs: ‘Broliukai, ginkitės nuo bado!'/Palaiminta ta ranka, kur kirvį išrado!“

Poetas rašo, kad pirmieji su ašaromis šilėlį truputį paskynė, dūsaudami anūkai tuos miškus eikvojo, o proanūkiai vežimais miestelin vežiojo. „Ir taip ilgai eikvoje, – net kolei pristigę: Ė tai vis dėl arielkos daugiausia išleidę. Visi buvę kaip žydų šeimyną paskleidę.“

Nors lietuvis plikuose plotuose gimsta, giesmėje mišką išgirdęs be jo neberimsta. Savo poemą Baranauskas baigia:

„Ir liko šitie kalnai pliki ir keltuoti,/ Aplaištyti ašarom, giesmė apdainuoti/ Ir giesmė nepabaigta: kai širdis susopo./ Taip dūšioj labai sunku ir neramu tapo./ Mat, toj pati galybė, kur miškus sugriaužė./ Širdį, dūšią apgriuvo... ir giesmę nulaužė.“

Berašydamas prisiminiau kitą iki galo neperskaitytą knygą, iš kurios jaunystėje irgi teko pirmus posmelius atmintinai mokytis. Tai Kristijono Donelaičio „Metai“. Dabar eisiu jos ieškoti. Geriau vėliau negu niekad.

Nuo žodžių – prie darbų

Kviečiame į iškilmingus metinius „Draugo“ pietus

MARIJA REMIENĖ

Seniai žinome, kad laikraštis „Draugas“ turi finansinių sunkumų: mažėja prenumeratų skaičius, o iš esamų prenumeratų laikraštis neišsilaiko. Anksčiau egzistavęs „Draugo“ renginių komitetas, kurio dauguma narių buvo lietuviškų JAV organizacijų pirmininkai, jau neegzistuoja. Keitėsi organizacijų komiteto nariai, bet ypač pasikeitė mūsų visų gyvenimas. Ar dar yra tautiečių, kurie pagalvoja, kas būtų, jeigu vieną dieną „Draugas“ nebūtų leidžiamas?

Pats nemaloniausias faktas: lietuviškos išeivijos veikla JAV keičiasi, mažėja. Dėl senatvės, mirties iš visuomeninio gyvenimo išeina senoji karta. JAV LB apylinkėse užsidarė radijo laidos, įskaitant ir seniausią „Margutis“. Naujieji lietuviai imigrantai „Draugo“ beveik neprenumeruoja. Negalime pasidžiaugti ir atžalomis. Nors dauguma jų yra baigusios lituanistines mokyklas, lietuviškas laikraštis jaunų žmonių nedomina.

Vis dėlto spaudos žodis ir šiais interneto laikais vis dar yra svarbus. „Draugas“ ne tik informuoja, bet ir suteikia vietą savo puslapiuose. Ypač dideli yra „Draugo“ katalikiškos misijos uždaviniai ir atsakomybė: ne tik tarnauti tiesai, pateikiant skaitytojams teisingas žinias, bet ir nušviesti šių dienų įvykius krikščioniškų principų šviesoje.

„Draugas“, 103 metus stovintis tų principų sargyboje, pasitarnavo lietuviams įvairiuose painiuose gyvenimo klausimuose. „Draugui“ rūpėjo ir rūpi išlaikyti turtingą lietuvišką kultūrinį paveldą, jį skatinti ir remti.

Laimei, „Draugas“ turi geraširdžių skaitytojų ir rėmėjų. Tai rodo kiekvienoje laidoje skelbiamos jų piniginės aukos. Tačiau to neužtenka. Tenka į pagalbą pasitelkti dar vieną

lėšų telkimo būdą – pokylius ar vakarienes ir dovanų paskirstymą pagal anksčiau išsiųstus bilietus. Nors šios pajamos yra tų pačių skaitytojų aukos, tik kitokiu būdu gaunamos.

Jau kelias savaites „Drauge“ skelbiama apie š. m. spalio 28 d., sekmadienį, 1 val. p. p. įvyksiantį renginį – iškilmingus „Draugo“ pietus. Čikagiškiai apie tai jau žino, bilietai jau platinami. Auka – 60 dol. asmeniui. Pietums parinkta vieta „Willowbrook Ballroom“ yra labai patraukli, visiems lengvai pasiekiamas. Jos lietuviai savininkai visada paruošia puikų maistą, pavaišina vynu. Tad svečių laukia ne tik graži salė, jauki aplinka, bet ir didelė aikštelė automobiliams pastatyti.

„Draugo“ puslapiuose vietos gauna visos JAV lietuvių visuomeninės ir labdaros organizacijos, visos jos išaugo ir laikosi „Draugo“ dėka. Tad kreipiamės į visas organizacijas, kad nors kartą metuose šį renginį paremtų. Gyvenantiems toliau už Čikagos ir negalintiems atvykti į pietus, prašome atsiųsti savo aukas „Draugo“ administracijai.

Nepaisant visų negandų, „Draugas“ vis dar gyvuoja ir yra didžiausias laikraštis išeivijoje. Bet išlaikyti laikraštį šiais laikais yra be galo sunku. Juk jis skirtas tik lietuvių reikalams, tarnauja tik lietuviams, yra tik lietuvių leidžiamas ir iš kitų – ne lietuviškų – šaltinių nesulaukia jokios paramos. Dėl nuolat kylančių pašto kainų ir tarnautojų sveikatos draudimo „Draugo“ leidėjai priversti kitais būdais papildyti laikraščio išdą.

Į šių metų renginį – iškilmingus pietus – bilietus galite nusipirkti „Draugo“ administracijoje (darbo metu nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.) adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, tel. 773-585-9500.

Marija Remienė – „Draugo“ leidėjų tarybos narė, Draugo fondo tarybos pirmininkė.

„DRAUGA“ galite užsisakyti ir internete
www.draugas.org

Pigiausi skrydžiai Finnair ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

1-800-778-9847

www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-24235th St., Douglaston, NY 11363

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2012 m. brošiūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.

Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per **www.vytistours.com**

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas, Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

alیکime pėdsaka
ŠIUOLAIKINĖ LITUANISTINĖ MOKYKLA XXI AMŽIUJE

DAINA, MANCHESTER, MI
2013 08 04 - 2013 08 11

Lituanistinių mokyklų mokytojų kursai Dainavoje 2013 m. vasarą

Šiuolaikinės lituanistinės mokyklos džiaugsmas ir lūkesčiai

NEILA BAUMILIENĖ

Dar ne šią vasarą, bet 2013 metų rugpjūčio 4–11 dienomis Dainavos stovykla, Michigan, nuostabioje lietuviškoje aplinkoje ir vėl lauks mokytojų, mokyklų administratorių ir visų, kuriems svarbios lituanistinės mokyklos. JAV LB Švietimo taryba rengia metodinę medžiagą, organizuoja mokytojų tobulinimo kursus ir padeda JAV lituanistinėms mokykloms susikurti, išlikti, augti.

Lietuviai – ne vieni...

Lituanistinės mokyklos tarnauja ne tik lietuvių šeimoms ir lietuvių tautai, išsaugant lietuvių kalbą, kultūrą ir tapatybę. JAV paveldo kalbų vystymo sąjungos (Alliance for the Advancement of Heritage Language in the US), vienijančios įvairių tautų, organizuojančių savo kalbų mokymus JAV, pranešimuose rašoma, jog bendruomenių sukurtos organizacijos ir kalbų kursai vertingi ne tik ta kalba kalbančiai tautai, jos kalbai išsaugoti ir tapatybei išsauginti, bet ir vietinėms bendruomenėms bei plačiai visuomenei. Smagu žinoti, kad, kaip ir lietuviai, savo kalbą, kultūrą, papročius, istoriją, geografiją bendruomenių, organizacijų, vasaros ar mokyklų kursuose, darželiuose ir mokyklose moko ir graikai, lenkai, italai, ukrainiečiai, ispanai, žydai ir dar dešimtys kitų tautų.

Mokytojais gimstama ar tampama?

Kaip žymūs menininkai ir profesionalūs sportininkai, taip ir puikūs mokytojai turi turėti pašaukimą, tačiau tas pašaukimas tegali būti išpuoselėtas nuolatiniu mokymusi ne tik ką, bet ir kaip mokyti. Koks būtų charizmatiškas ir iš prigimties talentingas mokytojas, kiek savo mokomo dalyko žinių jis beturėtų, jam visada reikės tobulėti pedagogikos srityje. Apklausos ir tyrimai

mokyklose ir universitetuose rodo, kad vaikai bei studentai pačiais geriausiais ir veiksmingiausiais mokytojais išrenka ne mokytojus-paskaitininkus, bet pedagogus, kurie pamokų metu sugeba suderinti kuo didesnę mokymo metodų, kurie nuolat keičiasi ir tobulėja, įvairovę. Kaip dainininkai turi vokalo mokytojus, kaip sportininkai turi kasdien treniruotis ir panaudoti trenerių žinias ir patirtį, taip ir mokytojai turi mokytis mokymo meno.

Daugiau kaip 40 metų patirtis ir pėdsakas

Palikime pėdsaką ir mes, XXI amžiuje kurdami naujas, išlaikydami daug metų veikiančias, tobulindami neseniai įkurtas lituanistines mokyklas. Perimkime žinias, patirtį, išmintį, kurias nenuilstamu darbu ir pasiaukojimu paliko kelios lietuvių švietėjų kartos.

Pirmieji įminti pėdsakai buvo 1967 m. vasarą, kai JAV LB Švietimo taryba suorganizavo pirmąją mokytojų studijų savaitę Dainavoje. Kursus rėmė Lietuvių Fondas, vadovaujamas dr. Antano Razmos, ir JAV LB Centro valdyba, vadovaujama Jono Jasaičio. Tuometinis JAV LB Švietimo tarybos pirmininkas J. Ignatonis pavedė šiuos kursus suorganizuoti Jonui Kavaliūnui, kurio palikti detalūs aprašymai, istorinė medžiaga net ir šiandien ne tik stebina mus savo aktualumu bei informatyvumu, tačiau kartu ir įpareigoja. Kelias pramintas, kryptis parodyta, tad palikime ir mes pėdsaką ateinančioms kartoms!

Informaciją apie 2013 m. rugpjūčio 4–11 d. Dainavoje vyksiančius lituanistinių mokyklų mokytojų kursus galite rasti JAV LB Švietimo tarybos tinklalapyje adresu: www.svietimotaryba.org. Kursų rengimo komitetas laukia norinčiųjų prisijungti prie šio renginio organizavimo.

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

TELKINIAI

Brattleboro, VT

Putnam piknikas.

Sauliaus Vainausko nuotr.

Sporto diena.

Danos Vainauskienės nuotr.

Mūsų dvasinės ir kultūrinės patirties statinys – Neringos stovykla

GINTARĖ BUKAUSKIENĖ

Tikriausiai ne vienas esate girdėję apie Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos Seserų, mums gerai žinomų kaip Putnam seselių, prieš daug metų įkurtą Neringos stovyklą, iki šios dienos kviečiančią joje stovyklauti. Per trumpą Vermont valstijos vasarą Neringoje vyksta daug įvairių stovyklų: šeimų (lietuvių ir anglų kalbomis), vaikų (lietuvių ir anglų kalbomis), paauglių (lietuvių ir anglų kalbomis) bei suaugusių (lietuvių kalba).

mone.

Jau daugelį metų už lietuviškai kalbančių vaikų stovyklą yra atsakinga dr. Aldona Lingertaitienė. Ji paprastai numato įvairių programų gaires ir temas, taip pat padeda šias programas įgyvendinti. Šių metų pagrindinės temos buvo: Maironio kūryba, partizaninis judėjimas Lietuvoje, lietuviškų vestuvių tradicijos ir papročiai, žmogiškosios dorybės, lietuvių tautiniai šokiai ir lietuviška daina, Palaimintojo Jurgio Matulaičio asmenybė bei jo nuopelnai Lie-

vakarai baigdavosi vakaro malda, kurios metu apžvelgdavome visą dieną ir jos prasmę.

Kylančius nesklandumus tarp stovyklautojų jautriai išklausydavo ir vaikams padėdavo išspręsti New York viešųjų mokyklų sistemoje dirbanti mokytoja metodininkė Dana Račiūnas Norvilienė. Nors, stebėdama daugiau negu 100 vaikų, turiu pasidžiaugti, kad mūsų vaikai puikiai išilies į visuomenės gretas, atsinešdami geriausias elgesio savybes: jautrumą kitam, paslaugumą, atidumą.

ypatinga tyla, Gintarui subtiliai prisilietus prie šio instrumento. Mūsų vaikai taip pat išgirdo, kad tradiciškai ir gana siaurai suvokiamas liaudies instrumentas puikiai gali galytės su smuiku, saksofonu ar bet kuriuo kitu instrumentu. Išgirdome birbynės solo liaudiškose, roko, džiazo ir klasikinėse kompozicijose. Pastaruoju metu Vilčiauskas vadovauja keletui liaudiškos muzikos ansamblių, yra Lietuvos Sveikatos mokslų universiteto tautinių šokių ansamblio „Ave Vita“ liaudies kapelos vadovas.

Šv. Mišių procesija.

Manto Lingertaičio nuotr.

čia norėčiau pasidalinti išpūdziais apie šių metų lietuviškai kalbančių vaikų stovyklą. Greičiausiai ne vienas iš tėvų per dvi savaites trukusią stovyklą brūkštelėjo vienas kitam žinutę: „Ar girdėjai, kaip sekasi vaikams?“ Tuo metu, kai vaikai buvo stovykloje, tėvams rūpėjo, ar jie sveiki, nesusižeidę, ar jiems neliūdna. Dabar, kai vaikai jau sugrįžo, greičiausiai jau žinome, ką jie veikė stovykloje, kas jiems patiko, o kas – ne.

Džiaugiamės, kad savo atžaloms suteikėme prasmingų akimirkų, joms augant, bręstant ir pasaulį pažįstant. Ir, patikėkite manimi, tai buvo atlikta labiau negu puikiai! Daugiausia apie stovyklos programą sužinome iš vaikų pasakojimų. Ši jų patyrimą noriu papildyti savo, mokytojos ir stovyklautojo mamos, nuo-

tuvai. Visas šias temas padėjo įgyvendinti gausus būrys specialistų ir jaunimo.

Kiekvienas rytas Neringoje prasidėjo su Lingertaitienės režisuotu vaidinimu, kuriame stovyklautojai vaidino Senojo testamento epizodus. Po vaidinimo kun. Aldonas Gudaitis, specialiai pakviestas į šią stovyklą iš Lietuvos, paaškindavo vaidinto teksto prasmę ir amžinųjų tiesų pritaikomumą šiuolaikiniame gyvenime. Negalėjau atsidžiaugti kunigo paprastumu, šviesumu ir gebėjimu kalbėti vaikams jiems suprantama kalba. Dvasinio auklėjimo barus šiais metais padėjo puoselėti nenuilstančios seselės Laimutė, Margarita ir Ignė. Keletą dienų stovykloje svečiavosi ir Boston lietuvių parapijos klebonas Steponas Žukas. Stovyklos

Partizanų maldos už tėvynę.

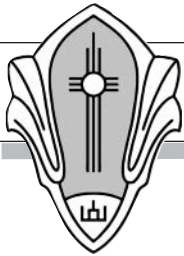
Danos Vainauskienės nuotr.

Lietuvių liaudies šokių ir muzikos šiais metais mokė du mokytojai specialistai, šiam tikslui pakviesti iš Lietuvos. Edgaras Šnipaitis ir Gintaras Vilčiauskas – patyrę savo profesijų „vilkai“. Šnipaitis, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto tautinių šokių ansamblio „Žilvitis“ meno vadovas, jau trečią vasarą mokė mūsų vaikus šokti. Malonu, kad Edgardo asmenyje puikūs pedagoginiai sugebėjimai dera su šokio menininko-vizionieriaus talentu.

Vilčiauskas vaikams, greta dainavimo pamokų, kurių metu vaikai išmoko nuotaikingų šiuolaikinių dainų, suteikė stulbinančių muzikinių akimirkų, pagrodamas mūsų tradiciniu instrumentu birbyne. Šv. Mišių metu arba tiesiog salėje nuščiūdavo

Abiejų mokytojų darbo vaisius suskambo ir subangavo Putnam pikniko metu, kur vaikai tėveliams ir visiems svečiams parodė valandos ilgumo programą „Graži, tu mano, brangi tėvyne“, paruoštą per neįtikėtinai trumpą – dviejų savaitių – laikotarpį. Programa buvo skirta Maironio 150-osioms gimimo ir Jurgio Matulaičio paskelbimo Palaimintuoju 25-osioms metinėms. Ačiū Gintarai, Edgarai, visa stovykla. Bravo!

Istorijos aruodus sėjo ir akėjo du jauni vadovai Elena Landsbergytė ir Dovydas Bukauskas. Šie du medicinos ir žurnalistikos studentai savo žinias sumetė draugėn ir paruošė istorijos pamokų ciklą apie partizanų kovas Antrojo pasaulinio Nukelta į 12 psl.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Rozvita Vareikiene

Kas yra ateitininkai šiandien? Kuo jie kitokie nei buvo prieš šimtą metų?

„Ateitininkija visais savo gyvenimo laikotarpiais spinduliavo idealizmu ir ryžtu tai realizuoti katalikybės bei savo tautos gerovės šviesoje.“
(Stasys Antanas Bačkis)

Tai vienintelė Lietuvos jaunimo organizacija, turinti tokias galias tradicijas ir ilgą patirtį. Ateitininkų veikla yra įvairiapusė — apima religinę, kultūrinę, socialinę, visuomeninę ir politinę kryptis. Per šimtą metų organizacija yra išbandžiusi įvairias jaunimo veiklos formas, kurias sėkmingai taiko, atsižvelgdama į konkrečias vietas ir laiko sąlygas — vyksta darbas kuopose, akademijose ir stovyklose, organizuojami kursai, savanorystės projektai, ateitininkai suteikia pagalbą ir kitoms organizacijoms.

Esame organizacija, geriausiai žinoma visuomenėje tarp intelektualų, kultūros, švietimo ir akademinės bendruomenės narių dėl mūsų istorijos ir organizacijos narių įnašo į Lietuvos valstybės politinę, kultūrinę ir socialinę raidą bei dėl glaudaus bendradarbiavimo su Katalikų Bažnyčia.

Ateitininkai aktyviai diskutuoja tiek tarptautiniu mastu, tiek ir mūsų šalyje. Vis dažniau ir drąsiau ateitininkai išreiškia savo poziciją viešojoje erdvėje aktualiais organizacijai bei visuomenei klausimais. Pavyzdžiui, pastaraisiais metais AF labai aktyviai pasisakė už šeimą ir jos sampratą, kuri yra sukurama sudarius santuoką laisvu vyro ir moters sutarimu.

Kokie pagrindiniai iššūkiai iškyla ateitininkų idėjoms šiandienos visuomenėje?

Lietuvą pasiekiančios tendencijos perkainoti ilgaamžes vertybes (atsakomybės, išipareigojimo, tiesos ir kt.), deja, bando išstumti ateitininkų puoselėjamas idėjas į negatyvią opoziciją. Visuomenėje iškyla nepalanki krikščionybei atmosfera,

Suvažiavimo belaukiant...

Pokalbis su Ateitininkų federacijos pirmininke Rozvita Vareikiene

Ateitininkų federacija, prieš porą metų minėjusi organizacijos gyvavimo šimtmetį, jau vertina antrojo šimtmečio pirmųjų metų darbo rezultatus. Rugpjūčio 10–12 d. Kaune vyks Ateitininkų federacijos suvažiavimas, per kurį bus renkama nauja federacijos vadovybė, keičiami įstatai, daromi svarbūs nutarimai. Suvažiavimo išvakarėse Lina Vaitiekūnaitė kalbino Ateitininkų federacijos pirmininkę apie ateitininkus šiandien, prisidedančius prie visuomeninės veiklos XXI amžiuje.

nyksta moralės normos. Mažėja dėmesys kultūros ugdymui ir plinta „naujojo amžiaus“ (angl. New Age) idėjos. Informacijos pertekliaus kontekste mažėja gebėjimai atsirinkti patikimus informacijos šaltinius, analizuoti, vertinti, apibendrinti bei daryti išvadas.

Iš kitos pusės, pastebime, kad vis mažiau valstybinės paramos teikiama jaunimo organizacijoms bei jų veiklai palaikyti. Formuojasi visuomenės nuostata, kad jaunimo organizacijos yra skirtos tik saviraiškai ir laisvalaikiui praleisti. Tokių prioritetų finansavimui pasirinkimas didina tikimybę Ateitininkų federacijai virsti organizacija, orientuota tik į saviraišką ir laisvalaikio užimtumą.

Kartu pastebime, kad visuomenėje nuvertinama ir šeimos, santuokos institucija, menkinama

einame ir ką mums sako dabartinis laikmetis, ar mokame skaityti šiuos laiko ženklus ir į juos reaguoti.

Šio suvažiavimo tikslas — pasitikrinti savo veiklos kryptį, atsižvelgiant į šio laikotarpio aktualijas, numatyti Ateitininkų federacijos veiklos kryptis Tikėjimų metų, kurie skelbiami 2012 m. spalio 11 d. – 2013 m. lapkričio 24 d., perspektyvoje, atsiliepiant į popiežiaus Benedikto XVI kvietimą naujai evangelizacijai.

Suvažiavime bus renkamas AF pirmininkas, valdyba, taryba, kontrolės komisija, patikslinamos kai kurios AF įstatuose numatytos kompetencijos, papildomos įstatuose įrašytos procedūros, anksčiau nenumatytų aplinkybių atveju.

Kartu yra labai svarbus organizacijos narių – moksleivių, studentų ir jau mokslus baigusių

narių — bendravimas. Šio suvažiavimo metu visi mes kartu galėsime pajusti ypatingą mūsų ateitininkiškos šeimos bendrystę, nes Kaune gyvenančios šeimos į savo namus priims tuos, kurie atvyks iš kitų Lietuvos vietų ir užsienio. Mes visi kartu dalinsimės duona ir meile, ne

Norėčiau, kad (...) ateitininkai taptų apaštališkosios dvasios elitu — uoliu, narsiu, be svyravimų ir baimės, viskam pasiryžusiu, su iniciatyvos dvasia, drausmingu ir organizuotu.

gyvybę. Tačiau su šiuo iššūkiu turi kovoti ne tik Bažnyčios struktūros ir organizacijos. Prie jų galime, o kartu ir privalome, prisidėti kiekvienas iš mūsų. Jaunimo organizacija yra pats geriausias sprendimas, nes jauni žmonės bendraudami gali vienas kitam duoti žymiai geresnių pavyzdžių, kaip reikia gyventi, kuo vadovautis, kaip atrasti teisingus sprendimus.

Kaip Ateitininkų federacija atsiliepia į šiuos iššūkius?

Ateitininkai aktyviai reaguoja į visuomenėje kylančias diskusijas. Pavyzdžiui, pernai LR Konstituciniam Teismui aiškinant šeimos sąvoką turbūt nebuvo nei vieno ateitininko, abejojo šiam klausimui. Šia tema buvo kalbama mūsų moksleivių akademijose, sendraugių susitikimuose. Ateitininkai aktyviai diskutavo ir rašė straipsnius tiek virtualiojoje erdvėje, tiek spaudoje. Mūsų pozicija ir išliko, kad tik santuokos pagrindu sudarytoje šeimoje geriausiai yra užtikrinamos jos narių teisės, apibrėžiamos pareigos ir sudaromos tinkamiausios sąlygos vaikams augti, ugdytis bei tapti visaverčiais visuomenės nariais.

Ateitininkai taip pat aktyviai dalyvauja diskusijose ir tarptautinėse konferencijose, kuriose nagrinėjama gyvybės kultūra, pasisakoma už negimusios gyvybės apsaugą, prieš eutanaziją ir kitus žmogiškąjį orumą žeminančius reiškinius.

Reaguodami į šių dienų aktualijas ir problemas, visų pirma ieškome jų sprendimo būdų diskutuodami ir kalbėdami tarpusavyje. Tik nustatę bendrą organizacijos poziciją galime pasiekti geresnių rezultatų.

Rugpjūčio 10–12 d. Ateitininkų rūmuose, Kaune, kaip tik vyks suvažiavimas. Kodėl jis organizuojamas? Kokie tikslai ir uždaviniai?

Suvažiavimas — tai ateitininkų atskaitos tasakas, kuriame pasitikriname, kuria linkme mes

tik švęsdami šv. Mišias, bet ir priimdami svečius, būdami laisvalaikio metu.

Šiomet suvažiavimas bus išskirtinis, nes jis vyks praėjus dviem metams po Ateitininkų šimtmečio kongreso ir jame galėsime įvertinti pirmuosius mūsų organizacijos žingsnius antrame šimtetyje.

Susitikimas bus išskirtinis dar ir tuo, kad jis vyks istoriniuose Ateitininkų rūmuose, kurie statyti 1926–1931 m. už suaukotus ateitininkų pinigus (architektai Feliksas Vizbaras, Algirdas Šalcauskis). 1940 m. rūmai buvo atiduoti SSSR kariuomenei ir nacionalizuoti. Jie ir dabar nėra grąžinti ateitininkams, kompensacija už šiuos namus taip pat neišmokėta. Kauno technologijos universitetas, kuriam dabar priklauso šis pastatas, geranoriškai bendradarbiauja su Ateitininkų federacija ir pagal pasirašytą abipusį susitarimą leidžia naudotis šių rūmų patalpomis.

Kokią Ateitininkų federaciją norėtumėte matyti jau po 50–100 metų?

Norėčiau, kad išsipildytų Ateitininkų federacijos vizija ir ateitininkai taptų apaštališkosios dvasios elitu — uoliu, narsiu, be svyravimų ir baimės, viskam pasiryžusiu, su iniciatyvos dvasia, drausmingu ir organizuotu. Norėčiau, kad ateitininkai taptų jėga ne tik tokia, kuri ginasi, bet kuri gali ir kitus įkvėpti, uždegti – nešti Kristaus dvasią ten, kur vyrauja tikėjimo atšalimas ir kitos blogybės. Tikiuos, kad ateitininkai galės būti tikrais krikščioniškos sąmonės inteligentais, išmanys ir gyvens vadovaudamiesi krikščioniškomis vertybėmis ir jas skleis kitiems, aktyviai dalyvaus kuriant Lietuvos dvasinę, socialinę, psichologinę ir ekonominę gerovę.

*Pasikalbėjimas sutrumpintas.
Visą skaitykite tinklalapyje: **Ateitis.org***

Palydėkime vasarą Dainavoje

Š. Amerikos ateitininkų savaitgalis

rugpjūčio 31 – rugsėjo 3 d.

Norintys dalyvauti prašomi kreiptis į registраторių Liną Mikulionį tel: 248-380-5668 arba el. paštu: **linasmik@yahoo.com**

Kviečiami studentai ir suaugę. Moksleiviai taip pat laukiami, bet turi atvykti kartu su tėvais.

Argentinos lietuvis: „Esame ten, kur baigiasi pasaulis”

LORETA TIMUKIENĖ

Nors į redakciją su giminaite užsukęs lietuvių kilmės Hektoras Survila save vadina argentiniečiu, tačiau jis su tokiu pasididžiavimu puikia lietuvių kalba pasakoja apie Lietuvą, kad net sunku patikėti, jog šis žmogus visą gyvenimą praleido toli nuo Lietuvos. Pasirodo, Buenos Aires mieste gimęs ir augęs Survila, dirbantis turizmo agentūroje „Servicio Internacional de Turismo S. A.”, kasmet skrenda į Lietuvą, todėl savo tėvų žemę pažįsta ne tik iš atvirukų.

Pirmieji lietuviai į Argentiną atvyko XIX a. pabaigoje. 1899–1900 m. Argentinos pietuose, Patagonijoje, Chubut provincijoje, apsigyveno apie 50 šeimų. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Argentinoje gyveno apie 5,000 lietuvių. Ypač daug jų – apie 30,000 – į Argentiną emigravo 1925–1931 m. Po Antrojo pasaulinio karo į Argentiną atvyko dar apie 1,000 lietuvių, kurių dauguma vėliau išvyko į JAV bei Kanadą. Po 1953 m. keliasdešimt lietuvių grįžo į Lietuvą.

Žinant, jog lietuviais gali būti laikomi ne tik patys emigrantai, bet ir dar trys jų palikuonių kartos, Argentinoje gali gyventi apie 200,000 lietuvių kilmės asmenų, vis dėlto laikančių save lietuviais yra daug mažiau, o aktyviai lietuvių bendruomenės veikloje dalyvauja apie tūkstantis asmenų.

Praėjusių amžių sandūroje Argentina atviromis rankomis priėmė emigrantus, kadangi didžiąją valstybei ir besivystančiai šalies ekonomikai reikėjo daug ir pigios darbo jėgos. Atvykę lietuviai spietėsi miestuose arba jų pakraščiuose, didžioji dauguma dirbo skerdyklose (šioje srityje lietuviai buvo ypač vertinami, nes nebijojo šalčio).

Lietuviškos šaknys

Survilos tėtis Benediktas iš Lietuvos į Argentiną atvyko 1930 m., be jokio turto. Pradžią, kaip ir daugumos to meto atvykėlių, buvo labai sunki – viename kambarėlyje glaudėsi 10 žmonių, išvesti į darbą atvykėliai iš kitų šalių būdavo pririšami grandinėmis prie medžių, kad negalėtų pabėgti. Tačiau Hektoro tėtis turėjo Dievo dovaną siūti. Apsigyvenęs Buenos Aires, ten iš pradžių siuvo pas lietuvius, vėliau įkūrė savo parduotuvę, kurioje po kiek laiko dirbo 50 žmonių. Nuo 1948 iki 1980 metų Argentinos lietuvis rengė ne vieną Argentinos prezidentienę, jo siūtais drabužiais pasipuošusios merginos dalyvavo 1956 m. pirmą kartą per televiziją rodytoje madų parodoje. Lietuvio kurtus drabužius vilkėjo ir 1962 m. „Miss Argentina” bei „Miss Universe” dalyvės. Gabus kūrėjas buvo kviečiamas į gražuolių rinkimų vertinimo komisijas.

Benediktas Survila buvo žinomas Argentinoje, tad atvažiuavę lietuviai būtinai užsukdavo į jo parduotuvę. Hektoro tėtis buvo labai aktyvus lietuvių puoselėtojas, 1926 m. jis, kartu su kitais tautiečiais, įkūrė Argentinos lietuvių centrą, po darbo eidavo jo statyti. 1937 m. draugija „Lietuva” ir „Lietuvių centras” susijungė į vieną organizaciją ir pasivadino Argentinos lietuvių centru. Centras turi namus, sporto aikštę, tautinių šokių ansamblį, chorą, biblioteką, teatro trupę, rengia Lietuvių išeivių dienas, kitas šventes.

Hektoro mama Vladislava Malelaitė į Argentiną atvyko 1950 m. Ten susipažino su Benediktu Survila, sukūrė šeimą, susilaukė sūnaus. Tuo metu, kai garbės konsulu Argentinoje buvo Algirdas Rastauskas, Survilos mama konsulate dirbo sekretore. Iš Lietuvos atvykus pirmajam verslininkų delegacijai, mama jiems vertėjavo. Į Argentiną atvykus Algirdui Brazauskui, konsulas Rastauskas kreipėsi į Survilą pagalbos pasitinkant delegaciją. Svečiai iš Lietuvos buvo šiltai priimti, užsimezgė ryšiai. Trečia delegacija iš Lietuvos atvyko su prezidentu Valdu Adamkumi. Pasirodo, Survilos mama su Alma Adamkiene mokėsi toje pačioje klasėje. Hektoro mama po karo mokėsi Vokietijoje, ji turėjo daug draugų Čikagoje. Survilos senelis Vytautas Malela Kaune, šalia Rotušės aikštės, turėjo vaistinę „GerMaPo”.

Lietuvybė Argentinoje

Survila džiaugėsi, kad Argentinoje gyvena ne vienas lietuvis, aukojantis savo laiką lietuvybei.

Iki 1965 m. Argentinoje veikė lituanistinės mokyklos, dabar jų nebėra, tačiau ten, kur yra išikūrusių daugiau lietuvių, susidaro grupelės vaikų, norinčių išmokti rašyti ir skaityti lietuviškai. Survilai teko tokiose mokyklėlėse pačiam dėstyti lietuvių kalbą. Paprastai besimokydami vaikai išmoksta pasakyti „labas”, „dėkui”, kitus dažniau vartojamus lietuviškus žodžius. Jau kuris laikas kiekvienais metais 5–6 Argentinoje gyvenantys vaikai vyksta mokyti į Vokietiją, į Vasario 16-osios gimnaziją. Jie išvažiuoja vasario mėnesį, grįžta po kelių mėnesių, kadangi ne visi turi lietuvišką pasą ir negali ilgiau ten pasilikti.

Paklausus, o iš kur jis pats išmoko kalbėti lietuviškai, Hektoras prisipažįsta iki 3 metų kalbėjęs tik lietuviškai, nemokėjęs ispanų kalbos, nes namuose ir tėveliai, ir seneliai kalbėjo tik lietuviškai. Argentinos lietuvis sako, kad tai – jo gimtoji kalba, nors daugelis jo bendraamžių lietuvių Argentinoje nekalba lietuviškai. Kita vertus, nuostabą ir susižavėjimą kelia tai, jog Argentinoje yra ir jau ketvirtos kartos lietuvių, su kuriais tėvai bendrauja tik lietuvių kalba.

Buenos Aires mieste gimęs ir augęs Hektoras Survila Lietuvą pažįsta ne tik iš atvirukų.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

Survila pokalbio metu net kelis kartus prašė, kad nepamirštume paminėti Argentinoje veikiančių lietuviškų organizacijų, klubų, kurie prisideda prie lietuvių puoselėjimo toje tolimoje šalyje. Svarbu pažymėti, jog visos dabar veikiančios lietuvių organizacijos yra įkurtos pačių lietuvių emigrantų ir yra vienos seniausių pasaulyje.

Argentinoje leisti laikraščiai lietuvių kalba: „Argentinos lietuvių balsas”, „Argentinos žinios”, „Pietų Amerikos žinios”, „Vienybė”, „Tėvynė”; katalikų laikraštis „Laikas”. Šiuo metu leidžiami tik trumpi organizacijų veiklą nušviečiantys laikraštukai, o elektroninis laikraštis apie Lietuvą ispanų kalba „El Guardian de los lituanos” platinamas gana plačiam skaitytojų ratui ne tik Argentinoje, bet ir už jos ribų. Lietuvių klubuose veikia šokių ansambliai ir chorai, švenčiamos tradicinės ir valstybinės Lietuvos šventės, vykdoma kultūrinė veikla, organizuojami jaunimo suvažiavimai-stovyklos, sporto rungtynės, Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimai. 2009 m. pabaigoje Argentinoje vyko Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Turizmo dienos.

Išliko gausiausi klubai, kurie savo veiklą tęsia iki šių dienų: Berisso mieste (oficialiai pripažintas imigrantų sostine) veikia lietuvių kultūros ir savišalpos draugijos „Mindaugas” ir „Nemunas”; Buenos Aires mieste – „Lietuvių centras”; Buenos Aires provincijos Lanus mieste – „Susivienijimas lietuvių Argentinoje”, Rosario mieste – „Rosario lietuvių klubas”. Šias organizacijas, taip pat ir „Lietuvių senelių židinį”, „Aušros vartų parapiją”,

„Argentinos lietuvių jaunimo sąjungą”, vienintelę Pietų Amerikoje internetu perduodamą lietuvišką radijo valandėlę „Ecos de Lituania” ir Esquel mieste išikūrusį vienintelį lietuvių muziejų Pietų Amerikoje „Olgbrun” vienija 1954 m. įsteigta ALOST, nuo 2009 m. pradžios pasivadinusi Argentinos Lietuvių Bendruomene – ALOST.

„Esame ten, kur baigiasi pasaulis”

Šiandien Argentinos ekonomika išgyvena ne pačius geriausius laikus – prieš keletą mėnesių Argentinos valdžia uždraudė dolerį ir importą, šalyje tvyro labai neaiški ekonominė padėtis. Bet taip, anot verslininko, atsitinka ne pirmą ir ne paskutinį kartą, tad, anot jo, kaip ir audra, taip ir šie sunkumai turi praeiti.

Į Argentiną atskrendančių lietuvių verslininkų nėra daug, naujai atvažiuavę iš Lietuvos palaiko ryšius su ambasada. Lietuvos ambasada dažnai kreipiasi į jį, prašydama pagalbos bendraujant su atvykusiais į šalį lietuviais. Argentinoje dažniau sulaukiama Lietuvos menininkų, atvykstančių koncertuoti, atvežančių savo darbų parodas. Paprastai tokias keliones organizuoja Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

Hektoras pastebi, jog Argentinoje yra lietuvių verslininkų, tačiau jų nėra daug, be to, dideli atstumai trukdo susitikti. Atgavus nepriklausomybę, atrodo, nebėra už ką kovoti, dėl ko ginčytis, tad 20–25 metų jaunimas tiesiog domisi mūsų šalies savitumu, papročiais, tradicijomis. Jauni žmonės žino Lietuvą kaip savarankišką, nuostabią, turinčią daugybę savitų bruožų Europos valstybę.

Buvo bandoma suruošti verslininkų išvyką į Lietuvą. Deja, Argentinoje labai brangu prekes išvežti ir parsivežti, tad su Lietuva yra užmezgti ryšiai, bet kol kas jie menki. Anot Survilos, yra keletas argentiniečių, gyvenančių ir dirbančių Lietuvoje, tačiau iš Lietuvos į Argentiną mažai kas atvažiuoja verslo reikalais. Be abejo, tai nulemia didelis atstumas. Argentinoje išikūrę lietuviai bandė užmezgti ryšius su Lietuvos valdžios institucijomis, tačiau nesulaukė tinkamo dėmesio. „Esame ten, kur baigiasi pasaulis”, – sako svečias.

Argentinos lietuviai labai apsidžiaugė, kai 2000 m. buvo nuspręsta šioje šalyje įkurti ambasadą. Deja, neseniai pasiekė žinia, kad šią diplomatinę atstovybę ruošiamasi uždaryti. Kaži, ar Argentinos lietuviai apsidžiaugs Lietuvos valdžios ketinimu naikinti vienintelę Lietuvos ambasadą Lotynų Amerikos regione ir vietoj jos kurti generalinį konsulatą Brazilijoje, San Paulo mieste. Kitaip galvoja LR Užsienio reikalų ministerijos, pasak kurios, panaikinus ambasadą Argentinoje ir atidarius generalinį konsulatą San Paulo, diplomatinis atstovavimas Lietuvai atitiktų ekonominius ir politinius regiono poreikius.

Lietuva traukia savo egzotika

Buvo įdomu sužinoti, kaip Survila nusprendė įkurti bendrovę, organizuojančią keliones iš Argentinos į Lietuvą. Pasak Hektoro, tai padaryti paskatino tai, kad anksčiau buvo sudėtinga skristi iš Argentinos į Vilnių. Hektoras nuvyko į Lietuvą, pusseserė susisiekt su ministerija, ši davė leidimą įkurti LAL atstovybę. Kol kas, pasak verslininko, bendrovės biudžetas leidžia organizuoti keliones po Europą, Amerikos žemyną, Kanadą ir Australiją. Turizmo agentūros „Servicio Internacional de Turismo S. A.” direktorius Survila sakė šį sezoną nesitikintis daug turistų, tačiau vis dėlto atsiranda žmonių, keliaujančių į Europą, į Lietuvą. Jie nori pažinti Europą, o Lietuva, jo nuomone, gali pritraukti jų dėmesį kaip egzotinė šalis, turinti pasiūlyti kažką labai savito.

Mūsų šalyje apsilankę turistai susižavi jos miškais, ežerais, istorija, dauguma randa daugiau, nei tikėjosi. „Per 20 metų Lietuva pasiekė tikrai daug, – tvirtina Survila. – Juk prieš du dešimtmečius mūsų šaliai, atkūrusiai Nepriklausomybę, buvo pasakyta ‘Jeigu išėjai iš tėvų namų, tvarkykis savarankiškai.’ Galima tik stebėtis, kaip Lietuva per 20 metų pasikeitė.” Argentinos lietuvis, per metus 2–3 kartus vykstantis į Lietuvą, sako tas permainas matantis kaskart nuvykęs į protėvų šalį ir apie jas su pasididžiavimu pasakoja bei rodo mūsų šalies svečiams.

Olimpinėse žaidynėse vyko dviračių sporto asmeninės lenktynės laikui. Jose vienintelis Lietuvos atstovas Ramūnas Navardauskas 44 km nuotolį įveikė per 55 min. 12,32 sek. ir užėmė 21-ą vietą. Lietuvis aplenkė šešiolika varžovų ir nuo čempiono atsiliko 4 minutėmis 57,51 sekundės. Nugalėtoju tapo ketvirtą olimpinių aukso medalį iškovojęs 32-ųjų metų britas Bradley Wiggins (50 min. 39,54 sek.).

Ramūnas Navardauskas. Reuters nuotr.

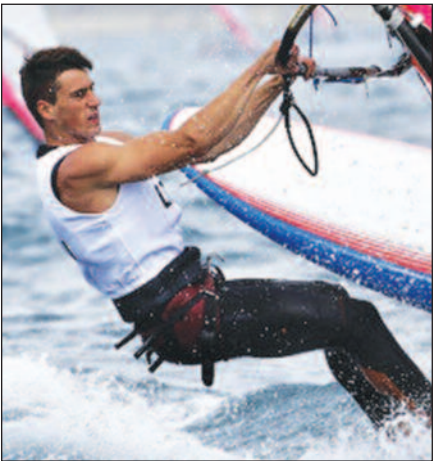
Lietuvos rekordininkas Vytautas Janušaitis 100 metrų plaukimo peteliške varžybų atrankoje nuplaukė per 54,17 sekundės ir į pusfinalį nepateko. 30 metų atletas 100 metrų plaukimo peteliške Lietuvos pasiekimas – 52,76 sek.

V. Janušaitis varžėsi ir 200 metrų plaukimo kompleksiniu būdu rungtyje. Plaukikas prasimušė į pusfinalį, kuomet nuotolį įveikė per 1 min. 59,84 sek. Pusfinalyje lietuviui nepasisekė – jis liko tryliktas (2 min. 0,13 sek.).

Vytautas Janušaitis. Reuters nuotr.

Londono olimpinių žaidynių buriavimo regatos RS:X klasės šeštąjį plaukimą Juozas Bernotas baigė tryliktas. 52 baudos taškus turintis 23 metų lietuvis bendroje įskaitoje užima devintąją vietą. Septintas ir aštuntas vyrų RS:X klasės plaukimai vyks šeštadienį.

Juozas Bernotas. Reuters nuotr.

Rokas Milevičius „Laser“ klasės buriavimo penktąjį plaukimą baigė 44 vietoje. R. Milevičius nuotolį įveikė per 1 val. 2 min. 3 sek.

Lietuvos irkluočiai Rolandas Maščinskas ir Saulius Ritter Londono olimpinėse žaidynėse užėmė 6 vietą. 2,000 m atkarpą „Eton Dorney“ olimpiniam kanale jauniausi tarp savo varžovų lietuviai nuplaukė per 6 min. 42,96 sek.

Lietuvos irkluočia Donata Vištartaitė vienvietės valtys varžybų pusfinalyje 2,000 m atkarpą įveikė per 7 min. 56,07 sek. ir į finalą nepateko. Lietuvė pirmajame plaukime tarp šešių varžovių liko penkta ir kovos B finale dėl 7–12 vietų. D. Vištartaitė pasaulio jaunimo (iki 23 metų) čempionate aukso medalius yra laimėjusi dukart – 2010 ir 2011 metais. 2011 metų Europos čempionate, kuris vyko Plovdiv, laimėjo bronzos medalį.

Lietuvos boksas Evaldas Petrauskas tęsia kovą dėl olimpinių medalių: lietuvis įveikė dar vieną kliūtį ir prasimušė į olimpinių žaidynių bokso turnyro svorio kategorijos iki 60 kg ketvirtfinalį. 20-metis lietuvis aštuntfinalyje kovojo su 23 metų turku Fatih Keles ir nugalėjo varžovą rezultatu 16:12.

Evaldas Petrauskas (dešinėje). www.boksopasaulis.lt nuotr.

Rūta Meilutytė nepateko į pusfinalį plaukdama 50 metrų laisvuojų stiliumi. Tačiau 15-metės laikas – 25,55 sek. – yra naujas Lietuvos pasiekimas. „Dalyvavimą šiame plaukime vertinu puikiai. Pasiekiau geriausią Lietuvos rezultatą, daugiau negalėčiau norėti“, – pasibaigus plaukimui sakė sportininkė.

Pradėjusi treniruotis plaukimą R. Meilutytė daugiausia ir plaukdavo būtent laisvuojų stiliumi, bet po to susitelkė į rungtį krūtine. Būtent plaukdama šiuo stiliumi ji laimėjo olimpinių aukso 100 m nuotolio plaukime.

Rūta Meilutytė. Reuters nuotr.

Rugpjūčio 3 d. pasirodymus olimpinėse žaidynėse pradėjo Lietuvos lengvaatlečiai. Viena pirmųjų į Londono olimpinį stadioną, kuriame vyko žaidynių atidarymas, žengė daugiakovininkė Austra Skujytė. Netrukus 33-iają gimtadienį švėsianti Atėnų olimpinė vicečempionė, po pirmosios rungties – 100 metrų barjerinio bėgimo žengė vos 32-a. Tačiau puikiai pasirodžiusi 2-ojoje rungtyje – šuolyje į aukštį – gerokai šoktelėjo į rikiuotės viršų. Ji, įveikusi 192 cm aukštį, tapo rungties nugalėtoja.

Buriuotojai G. Scheidt ir R. Mile-

SPORTAS

vičius varžosi tolokai nuo Londono – Veimut ir Portland kanaluose. Buriuotojų varžybos baigsis pirmadienį, o Bejing olimpiados sidabro medalio laimėtoja G. Scheidt išlieka galima kandidatė į olimpinių apdovanojimą.

Olimpiadoje sėkmingai savo pasirodymą pradėjo viena didžiausių Lietuvos vilčių pelnyti dar vieną aukso medalį žaidynėse – dviratininkė Simona Krupeckaitė. Lietuvė keirino rungties trečioje atrankos varžybų grupėje tarp šešių dalyvių buvo antra ir pateko į pusfinalį.

Simona Krupeckaitė. Roberto Dačkaus nuotr.

Olimpinės krepšinio varžybose Lietuvos aistruoliai pasigedo savo numylėtinio. Pastebėta, kad nuo Lietuvos rinktinės suolelio „dingo“ techninio vadybininko pareigas užimančias Juozas Petkevičius, aistruolių vadinamas tiesiog Juozuku. Daug metų su Lietuvos rinktine esantis Juozukas Londone su komanda būti negali.

Juozas Petkevičius. Roberto Dačkaus nuotr.

To priežastis paprasta – turnyro organizatoriai J. Petkevičiui neišdavė akreditacijos. „Juozukas sėdi dalyvių tribūnoje. Turime problemą su akreditacijomis. Duoda tik 18, daugiausiai – 19 akreditacijų. Kaip žinote, Lietuvos rinktinėje yra 24 žmonės, iš jų 12 – aptarnaujantis personalas. Taigi penkiems neužtenka akredita-

cijų“, – DELFI sakė Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) generalinis sekretorius Mindaugas Balčiūnas.

Šarūnas Jasikevičius pagal sužaistas rungtynes Lietuvos rinktinėje pakilo į antrą vietą. Lietuvos rinktinės įžaidėjui Londono olimpinių žaidynių rungtynės su Prancūzija jau buvo 98-asis oficialus žaidimas jo karjeroje. Krepšininkas aplenkė iki tol antroje vietoje buvusį Saulių Štombergą. Nepralenkiamas pagal sužaistas rungtynes už šalies rinktinę lieka Gintaras Einikis – 106 rungtynės.

„Turiu ilgas kojas ir nevengiu jų parodyti, todėl ilgus sijonus seguosi retai“, – patikino Londono olimpiados dalyvė lengvaatletė Airinė Palšytė (20 m.). Gimtadienį naujuose namuose Vilniuje atšventusi šuolininkė į aukštį paragavo ir fotomodelio duonos. Olimpietę gyvenimas galėjo nublokšti ne į sportą, o į mados pasaulį.

Apie olimpinį medalį svajojanti Airinė Palšytė prieš fotoobjektyvą jaučiasi laisvai. R. Neverbicko nuotr.

„Kai mokiausi penktoje klasėje, į mokyklą buvo atėję vienos modelių agentūros atstovai, pagyrė ir pakvietė mane pas juos. Buvau užsidegusi nueiti, bet tuo metu kabinausi į sportą“, – pasakojo 2010 metų pasaulio jaunimo vicečempionė.

Pagal Lietuvos ir užsienio spaudą paruošė L. A.

Arvydas Sabonis Londono „Basketball Arena“ tribūnoje akmeniniu veidu stebėjo, kaip ketvirtajame kėlinyje prancūzai daužė Lietuvos rinktinės pastangas iškrovoti pergalę. Iki ilgosios pertraukos su Europos vicečempionais kaip lygūs su lygiais grūmėsi lietuviai suskeldėjo antroje žaidimo dalyje – olimpinio krepšinio turnyro A grupėje patirtas antras pralaimėjimas per trejas rungtynes 74:82 (21:25, 22:14, 9:20, 22:23).

Roberto Dačkaus nuotr.

Man visą laiką trūko Lietuvos

LAIMA APANAIVIČIENĖ

Kad metai bėga greitai pamatai, kai susitinki buvusius savo mokinius. Atrodo dar neseniai Čikagos lituanistinę mokyklą lankė Ramona Butkutė, tačiau į 8-ą klasę ji nebeatėjo. Matydavau ją dainuojančią Lietuvių Operos chore, žinojau, kad jai visada patiko menas, ji gražiai piešė, mokėsi muzikos paslapčių. Buvau girdėjusi, kad Ramona išvyko studijuoti į Lietuvą, tačiau daugiau apie ją nieko nežinojau. Tad malonu buvo pamatyti jauną merginą Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, kur ir susitarėme, kad mums reikia susitikti ir pasikalbėti.

Ramona gimė ir užaugo Čikagoje. Jos mama Jūratė – šiaulietė, tėtis – Amerikos lietuvis, kurio tėvai po Antrojo pasaulinio karo atvyko gyventi į Ameriką. Mergaitė nuo pat mažens linko prie meno – šoko, piešė, mokėsi groti fortepijonu. Jos pirmasis fortepijono mokytojas buvo muz. Ričardas Sokas, kuris, pastebėjęs gražų merginos balsą, pasiūlė jai dainuoti Lietuvių Operos chore. Ramona buvo jauniausia choro dainininkė. Iš kur tas polinkis į meną?

„Tai tikriausiai močiutės genai, – šypsosi Ramona. – Mama ir tėtis jaunystėje buvo geri sportininkai. Tačiau abu tėvai skatino mano susidomėjimą menais, kaip ir meilę Lietuvai. – Nors ir gimiau Amerikoje, tačiau visą laiką norėjau gyventi Lietuvoje. Norėjosi patirti pilnavertį gyvenimą toje šalyje, man visą laiką trūko Lietuvos.”

Ir štai likimas lėmė taip, kad šiuo metu tėveliai gyvena čia, Amerikoje, o Ramona jau metai kaip gyvena ir mokosi Lietuvoje.

Mergina pasakoja, kad Lietuvoje ilgesniam laikui pasiliko netikėtai. Pereitą vasarą, jai atostogaujant mamos gimtinėje, į Lietuvą atvyko Ramonos močiutės sesuo, žinoma dailininkė ir mecenatė Magdalena Stankūnienė. Kartu jos praleido daug laiko: grožėjosi Lietuva, lankė parodas, pažįstamus. Kartą Magdalena supažindino Ramoną su Juozo Gruodžio konservatorijos direktoriumi Kęstučiu Bliujumi. Ramona kukliai prasitarė, kad jos svajonė – būti operos dainininke. Tuo metu K. Bliujaus vadovaujamoje konservatorijoje kaip tik vyko perklausos jis ir pasiūlė Ramonai į ją atvykti. Ramona nuėjo. Po kiek laiko mergina gavo žinią, jog ją priima mokyti į šią mokyklą.

Į J. Gruodžio konservatoriją priimami ir be muzikinio išsilavinimo, bet turintys ryškius muzikinius gebėjimus jaunuoliai. Baigusiems išduodamas brandos atestatas ir muzikinio išsilavinimo pažymėjimas. Studentai įgyja teisę stoti į Lietuvos muzikos ir teatro akademiją ar kitą humanitarinę aukštąją mokyklą.

Taip Chicago High School for the Art fortepijono klasės mokinė, baigusi šios mokyklos 9 ir 10 klases, netikėtai liko Lietuvoje. Tai buvo jos svajonių išsipildymas. Į klausimą, kodėl ji nestudijavo dainavimo Čikagoje, mergina atsakė: „Kai stojau į meno mokyklą Čikagoje tiesiog pabijojau, nes mano balsas dar nebuvo susiformavęs. Aš žinojau daugybę istorijų apie balso formavimo klaidas, tad pasirinkau studijuoti fortepijoną.”

Kokios buvo pirmosios dienos

Lietuvoje, kaip sekėsi įleisti šaknis tėvų ir senelių žemėje?

„Prigyti Lietuvoje man padėjo ir tai, kad lankiau šeštadieninę lituanistinę mokyklą. Pamenu, kad mokyti joje man buvo nelengva – aš buvau vienintelė klasėje, kuri, atėjusi į mokyklą, nemokėjau lietuviškai skaityti. Tačiau pamažu ne tik išmokau skaityti, bet ir rašyti. Gaila, kad mokyklos nebaigiau, nes po 8 klasių ruošiausi stoti į meno mokyklą. Kad gerai pasiruoščiau įstojimui, šeštadieniais pradėjau lankyti muzikos pamokas.

Bet namuose aš nenustojau mo-

Jono Kuprio nuotr.

R. Butkutė dainavimo paslapčių mokosi Kauno Juozo Gruodžio konservatorijoje.

kytis lietuviškai: perrašinėdavau lietuviškus tekstus, skaitydavau.”

Ramona neneigia, kad iš pradžių Lietuvoje jai buvo labai sunku, bet sako patyrusi, jog daugelis žmonių suprato, kaip jai sunku ir stengėsi padėti.

Lietuvoje be solinio dainavimo ir fortepijono, muzikos pamokų Ramona mokosi ir vidurinėje mokykloje. Šįmet ji baigė 11-ą klasę, kitais metais jos laukia vidurinės mokyklos egzaminai sakosi, labai bijo.

Kokius vidurinės mokyklos baigiamuosius egzaminus ruošiasi laikyti Ramona?

„Norint gauti vidurinės mokyklos brandos atestatą reikia laikyti 3 egzaminus – vieną privalomą ir du pasirinktinai. Niekur neišsėksiu nuo lietuvių kalbos egzamino, – juokiasi mergina. – Jį privalo laikyti kiekvienas norintis gauti brandos atestatą. Mano lietuvių kalbos mokytoja pergyvena, kaip man seksis laikyti lietuvių kalbos egzaminą.

Papildomai laikysiu muzikos teorijos ir, žinoma, anglų kalbos egzaminus.”

Ramona tvirtina, kad Lietuvos vidurinėje mokykloje žymiai aukštesnis mokymosi lygis nei Amerikoje. Ypač sunku jai buvo matematika, į kurią, Ramonos nuomone, Amerikos meno mokyklose nėra kreipiamas didelis dėmesys. Ji džiaugiasi, kad dabartinė matematikos mokytoja ją visada nuramina, paskatina, padeda. „Nors Amerikoje mano pažymiai buvo tik A ir B, palyginus su Lietuvos mokiniais, mano matematikos žinios – daug silpnesnės. Tad mokytoja stengiasi išlyginti mano spragas, specialiai man sudarė matematikos dėstymo programą.

„Ar sunku Lietuvoje mokytis lietuvių kalbos?” – klausiu.

„Dabar man daug lengviau. Jau neblogai skaitau. Tačiau iki šiol sunkiausias dalykas man – literatūra. Pamenu, kai tik pradėjau mokytis Lietuvoje, mes nagrinėjome Shakespeare kūrybą. Aš jo kūrinius skaitydavau angliškai, nes perskaičiusi lietuviškai – nesuprasdavau. Sunku ir tai, kad mokyklos programa reikalauja perskaityti labai daug literatūros kūrinių. Amerikoje tu gali tingniauti, perskaityti adaptuotą teks-

dama Amerikoje, tačiau kitiems dainavimo klasės mokiniams instrumento klasė yra sunki, mat jie į dainavimą įstojo be pasiruošimo, galvojo, kad nereikės mokytis groti instrumentu. Kartais vien dėl to jie papildomai studijuoja dar vienerius metus. Fortepijoną man dėsto nuostabi dėstytoja Jolanta Geniušienė”, – apie mokslus konservatorijoje pasakoja Ramona.

Ramona tikisi, kad jos svajonė kada nors išsipildys ir ji taps operos dainininke, tad papildomai mokosi rusų bei italų kalbų. „Tos kalbos bus man reikalingos ateityje, jei išsipildys mano svajonė. Žinant kalbas ne tik suprantį kūrinių turinį, bet ir daug greičiau gali išmokyti tekstą.

Turiu dar vieną svajonę – studijuoti Sankt Peterburge, Rimskij Koršakov akademijoje, tad rusų kalba man labai reikalinga.

Tačiau prieš tai aš noriu dar baigti Lietuvos muzikos ir teatro akademiją. Prieš išvažiuojant atostogų į Ameriką, aš apsilankiau toje mokykloje vykusiose Atvirų durų dienose ir man labai patiko ši Vilniaus aukštoji mokykla.”

www.konservatorija.kaunas.lm.lt/ nuotr.

Kalbant su būsima dainininke man kilo noras sužinoti, ar skiriasi kuo nors amerikiečiai nuo lietuvių?

„Amerikoje visi labiau šypsosi ir tave giria: ‘Good Job, good Job’. Kartais jauti, kad ne viską gerai padarei, tad nesupranti, ar žmonės meluoja, ar tiesą sako. Lietuvoje tau iš karto drožia tiesą į akis. Gal griežčiau, be šypsenos. Tačiau man tas patinka”, – sakė Ramona.

Ramonai keista, kad daug žmonių, ypač jaunimas, nesupranta, kodėl ji iš Amerikos atvažiavo mokytis į Lietuvą. Tačiau ji pati dėl to visiškai nesigaili. Čia sutiko daug nuostabių žmonių, gerų mokytojų. Ji įsitikinusi, kad Lietuvos muzikinė mokykla yra gana stipri ir jos pasirinkimas – teisingas.

Netruks prabėgti dar pora savaitžių ir Ramona grįš į Lietuvą tęsti savo mokslų. Palinkėkime jai sėkmės ir kas žino, gal ateis laikas, kai buvusi Lietuvių Operos choro dainininkė Ramona Butkutė šio kolektyvo pastatymuose dainuos solo partijas.

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Sportas ir politika

VADIM VOLOVOJ

Londone prasidėjusios vasaros olimpinės žaidynės yra gera proga pakalbėti apie sporto ir politikos santykį, prisimenant, kad, pavyzdžiui, 2008 m. Beijing olimpiados atidarymo metu prasidėjo Rusijos ir Gruzijos karas. Ši tema turi keltą dėmesio vertų aspektų.

Pirma, Šaltojo karo metais sportas tapo dviejų sistemų priešpriešos įkaitu. 1979 m. Sovietų Sąjunga įvedė kariuomenę į Afganistaną ir JAV kitais metais kartu su kitomis Vakarų valstybėmis nevyko į Maskvos olimpinės žaidynės. 1984 m. Los Angeles nebuvo jau SSRS ir kitų socialistinio bloko šalių sportininkų. Tokie politikų sprendimai tapo tikra asmenine tragedija ir Vakarų, ir sovietinio bloko sportininkams, nes dažnai jie turi tik vieną olimpinę progą. Maža to, tuomet buvo iškilusi rimta grėsmė visam olimpiniam judėjimui, bet jos nelaimės neįvyko.

Šiandien Šaltasis karas – jau istorija, bet principingumas niekur nedingo. Pavyzdžiui, 1972 m. buvo surengtos garsios ledo ritulio tarp SSRS ir Kanados rinktinių rungtynės. Tuomet kiekvienai pusei buvo svarbu įrodyti savo (savo sistemos) pranašumą, tačiau ir šiuo metu rungtynės tarp komandų ne mažiau principinės (Rusijoje sakoma, kad galima pralaimėti turnyrą, bet nugalėti Kanadą).

Taip pat negalima nepaminėti „Žalgirio“ ir CSKA krepšinio kovų Sovietų Sąjungos čempionate, kurios lietuviams reiškė kovą už tapatybę ir laisvę. Šiandien Lietuva laisva, tačiau, kai aikštelėje susitinka šie klubai ar Rusijos ir Lietuvos krepšinio rinktinės, istorinės konkurencijos kvapas vis dar tvyro ore (tas pats pasakyti ir apie buvusios Jugoslavijos respublikų sportinę konkurenciją).

Tai pačiai serijai priklauso ir istorija su Donata Rimšaite, kuri tapo Rusijos piliete ir kuriai Lietuva neleido dalyvauti Londono olimpiadoje. Tam mūsų valstybė turėjo teisę, bet įdomu: jeigu vietoj Rusijos būtų Amerika, su kuria Lietuvos santykiai yra visiškai kitokie, ar Lietuvos Nacionalinis olimpinis komitetas pasieltgtų lygiai taip pat?

Antras dalykas, neigiamai siejantis sportą ir politiką, yra terorizmas. Šiuo atveju iš karto ateina į galvą 1972 m. Miuncheno tragedija su Izraelio atletais (beje, SSRS sportininkams buvo uždrausta dalyvauti aukų atminimo paminėjime, nes šalies santykiai su Izraeliu tuo metu buvo įtempti, tai puikiai parodo visą

sporto politizavimo absurda). Olimpiada ar koks kitas didžiulis sporto renginys yra puiki proga išgarsinti savo idėją pasaulio mastu, ar tai būtų reklama, ar teroristinė ideologija. Todėl po Miuncheno tragedijos olimpiniam saugumui skiriamas ypatingas dėmesys. Londone dėl to net kilo skandalas, nes kariškiai, nepasitarę su gyventojais, pastatė ant gyvenamųjų namų stogų priešlėktuvinės gynybos sistemas. Kai kurie anglų pilietinio judėjimo aktyvistai išvelgė tokiaime veiksmuose pilietinių laisvių apribojimus, kurie gali turėti ilgalaikių pasekmių.

Britų policininkai sulaiko prie Londono rotušės protestavusias FEMEN aktyvistas, kurios šį kartą protestavo prieš islamo režimus, kuriuos remia Tarptautinis olimpinis komitetas.

Trečias dalykas – teisė rengti olimpinės žaidynės ar pasaulio futbolo čempionatą yra garbės reikalas. Štai kodėl Kinija siekė, kad pirmoji jos olimpiada taptų įspūdingiausia per visą istoriją, o Rusija taip džiaugiasi, gavusi galimybę surengti žiemos olimpinės žaidynės Sočyje ir 2018 m. pasaulio futbolo čempionatą. Sprendimas leisti šaliai organizuoti tokio pobūdžio renginius reiškia jos statuso ir laimėjimų pripažinimą. Todėl už jį kovojama visais įmanomais būdais (būna, kad ir ne visai teisėtai). Čia galima prisiminti, kad Soči Tarptautiniam olimpiniam komitetui, sprendusiam 2014 m. žiemos olimpinį žaidynių vietos parinkimo klausimą, asmeniškai pristatė Rusijos prezidentas Vladimir Putin.

Ketvirta – keli pastarieji įvykiai rodo, kad sportas virsta politinio spaudimo instrumentu. Akivaizdūs pavyzdžiai yra du. Kaip žinia, Ukrainos ir Europos Sąjungos santykiuose egzistuoja svarbus konfliktas – Julija Tymošenko byla. Ragindami Kijevą užbaigti šią bylą, įtakingi Europos Sąjungos šalių politikai boikotavo Ukrainoje vykusią Europos futbolo

čempionato dalį, bet vaisių tai neatnešė.

Šiame kontekste taip pat galima paminėti „paskutinę Europos diktatūrą“ Baltarusiją. Už Aleksandr Lukašenką represijas prieš opoziciją ta pati ES paragino Tarptautinę ledo ritulio federaciją atimti iš Minsko teisę 2014 m. surengti pasaulio ledo ritulio čempionatą, tačiau jos prezidentas Rene Fazel atkirto: „Mes netapsime marionetėmis politikų rankose. Sportas negali ir neturi būti politiniu instrumentu. Politika dažnai skaldo žmones, o sportas turi juos sutaikyti. Aštuntame dešimtmetyje

mažai tamsiaodžių brazilų.

Tačiau Rusija toli gražu ne vienintelė šalis, kur egzistuoja sportinis rasizmas. Panašūs skandalai nuolat drebbina Didžiąją Britaniją. Ko verta vien istorija su Anglijos futbolo rinktinės kapitonu John Terry, kuris buvo apkaltintas rasizmu komandos draugo atžvilgiu, dėl to iš jo buvo atimtas kapitono raištis. Vėliau futbolininkas buvo išteisintas, bet, kaip sakoma, pėdsakas liko. Taip pat galima prisiminti „Liverpoolio“ puolėjo iš Urugvajaus Luis Suarez ir „Manchester United“ juodaodžio saugo Patrice Evra konfliktą. Aistros dėl jo nerimsta iki šiol.

Pažymėtinas yra 1936 m. vasaros olimpinis žaidynių Berlyne atvejis. Tuomet nacistai nusprendė praktikoje įrodyti savo rasinių teorijų pagrįstumą: olimpiada turėjo tapti šviesiaplaukių „antžmogių“ pergale. Tačiau Adolf Hitler ir jo bendražygių planai visiškai žlugo. Geriausiu olimpinis žaidynių sportininku tapo juodaodis JAV bėgikas ir šuolininkas į toli Jesse Owens (jos netgi taip ir vadinamos: „Jesse Owens olimpinės žaidynės“).

Apibendrinant, su apgailestavimu tenka pasakyti, kad šiandien sportas nebejotina yra dalis politikos. Pirmiausia tai kovos dėl politinės garbės arena. Tačiau neretai, nors Šaltasis karas tarsis liko praeityje, sportas tampa valstybių (didelių ir mažų) priešpriešos išraiška ir politinio spaudimo instrumentu. Kaip įprasta politikoje, dėl to daugiausia kenčia sportininkai ir sirgaliai. Kita vertus, jie irgi ne visada elgiasi garbingai vieni kitų atžvilgiu. O juk šiuolaikinio olimpinio judėjimo pradininkas Pierre de Coubertin sakė: „Sporte, tu esi taika, pažanga, džiaugsmas, teisingumas, iššūkis, garbė, pasitenkinimas, kūrėjas, kūrybingumas.“ Todėl sportas yra ir turi būti aukščiau politikos.

Geopolitika.lt

Vadim Volovoj – Geopolitinių studijų centro Lietuvoje darbuotojas, politikos mokslų daktaras.

Ypatingo dėmesio sulaukia rasistinis įvykis Londone

Vilnius, rugpjūčio 3 d. (BNS) – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija praneša, kad vėlų liepos 31 d. vakarą ji sulaukė skambučio apie rasizmą įtariamo lietuvių su laikymą Londone. Londono policija LR ambasadai Londone pranešė, kad Lietuvos pilietis buvo sulaikytas dėl įžeidžiamų žodžių/elgesio olimpinis

Lietuvos ir Nigerijos krepšinio rungtynių metu – nacistinių rankų gestų rodymo, „beždžionės“ garsų skleidimo ir kitų rasinės neapykantos veiksmų vykdymo.

„Atkreipiame dėmesį, kad Jungtinėje Karalystėje taikomas ‘nulinio pakantumo’ bet kuriam galimam rasistiniam veiksmui principas, kuris Olimpiadų žaidynių metu taikomas ypač griežtai”, – rašo URM laiške, kurio kopiją gavo BNS. Pranešime teigiama, kad dėl rasistinių veiksmų nuteistas 36 metų sirgalius pateiks apeliaciją.

Per Lietuvos ir Nigerijos vyrų krepšinio rinktinių rungtynes Londono olimpinėse žaidynėse sulaikytam Lietuvos piliečiui vietos teismas rugpjūčio 1 d. skyrė baudą dėl rasinės neapykantos veiksmų. Pats sirgalius sakė buvęs neteisingai suprastas.

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Baltarusija siūlo Neringai bendradarbiauti

Vilnius (BNS) – Baltarusijos ambasadorius Lietuvoje Vladimir Dražin siūlo Neringos savivaldybei bendradarbiauti su Baltarusijoje esančiu Miadelskij rajonu. Tokį pasiūlymą ambasadorius išdėstė liepos 31 d., apsilankęs Neringos savivaldybėje su oficialiu vizitu, pranešė savivaldybė. Jis supažindino kurorto me-

rą Antaną Vinkų su bendradarbiavimo sutartimi.

Kaip pasakojo ambasadorius, Miadelskij rajonas, kuriame yra 18 sanatorijų, nuo Lietuvos ir Baltarusijos sienos yra nutolęs 70 kilometrų. Jis vadinamas Baltarusijos kurortu „deimantu“.

Lietuvos piliečiai nuo šiol į Kirgiziją – be vizų

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos piliečiai nuo šiol į Kirgiziją gali vykti be vizų – tik su galiojančiu pasu. Tokia naujovė atsirado po liepos 27 d., Kirgizijoje įsigaliojus įstatymui „Dėl bevizio režimo įvedimo

kai kurių valstybių piliečiams laikotarpiui iki 60 dienų“. Šiuo įstatymu Kirgizija vienašališkai paskelbė bevizį režimą 44 valstybių piliečiams, tarp jų ir Lietuvos. Šalyje atvykėliai galės būti iki 60 dienų.

A. Plepytė pradeda dirbti nuolatine atstove prie Pasaulio turizmo organizacijos

Vilnius (BNS) – Lietuvos ambasadorė Ispanijoje Audra Plepytė praėjusią savaitę Madride įteikė skiriamuosius raštus Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) generaliniam sekretoriui Taleb Rifai ir aptarė tolesnio Lietuvos ir PTO bendradarbiavimo tolenius planus. A. Plepytė yra pirmoji Lietuvos diplomatinė atstovė, akredituota šioje 155 valstybes vienijančioje Ispanijos sostinėje įsikūrusioje tarptautinėje organizacijoje, pranešė Lietuvos užsienio reikalų ministerija.

1970 m. įkurta Pasaulio turizmo organizacija skatina atsakingą, tvarų, visuotinai prieinamą ir ekonomikos augimą skatinantį turizmą. Lietuva PTO nare tapo 2003 m., šią organizaciją reorganizavus į specializuotą Jungtinių Tautų agentūrą.

Audra Plepytė.

Palangoje bus įamžintas Žemaitijos karių savanorių atminimas

Vilnius (BNS) – Palangoje ketinama įamžinti Žemaitijos karių savanorių atminimą ir buvusioje Plechavičių žemėje jiems žadama pastatyti paminklą. Paminklas bus skirtas kariams savanoriams, kovojusiems už Tėvynės laisvę, ir vieniems iškiliausių Lietuvos kariuomenės karininkų, kilusių iš Žemaitijos, generolui Povilui Plechavičiui bei pulkininkui

Aleksandrui Plechavičiui.

Iš viso svarstyti buvo pateikti skulptoriaus Jono Jagėlos sukurtų 14 paminklo maketų. Rugpjūčio 1 d. speciali komisija iš jų atrinko tris. Šie maketai toliau bus svarstomi su visuomene. Galutinį paminklo variantą planuojama išrinkti rugsėjo antrąją dekadą.

Tyrimas dėl LKBK persekiojimo gali užtrukti

Vilnius, rugpjūčio 2 d. (BNS) – Vilniaus apygardos prokuratūra atlieka tyrimą dėl sovietmečiu pagrindinio leidinio „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ (LKBK) persekiojimo. 2010 m. liepą pradėto tyrimo pabaigą vienas iš keturių jį vykdančių prokurorų Egidijus Šleinius žada ne anksčiau šių metų pabaigos. Pasak prokuroro, tyrimą apsunkina tai, jog nuo tiriamų įvykių prabėgo daug laiko, reikia nagrinėti istorinę, archyvinę medžiagą. Šiuo metu tyrime dar laukiama atsakymų iš Ypatingojo archyvo ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro.

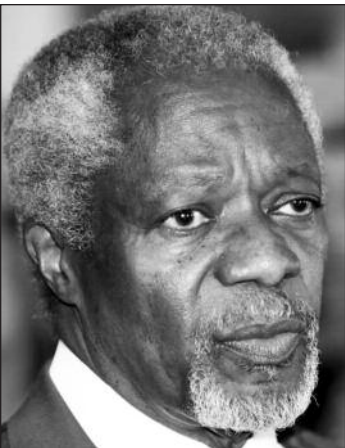
Naujienų svetainė Alfa.lt skelbia, kad renkama medžiaga susijusi su buvusiais aukščiausiais KGB karininkais: Lietuvos SSR Valstybės saugumo komiteto pirmininku generolu-majoru Eduardu Eismuntu, KGB pirmininko pavaduotoju pulkininku Edmundu Baltinu, 5-osios tarnybos viršininku pulkininku Vilhelmu Šiaudiniu, šio KGB padalinio skyriaus viršininku papulkininku Petru Vozbutu, 2-ojo skyriaus viršininku papulkininku Aleksandru Remiševskiu. Prokuroras E. Šleinius BNS galimų įtariamųjų pavardžių sakė viešinti negalintis.

Afganistane įkliuvo neblaivūs KOP kariai

Vilnius (BNS) – Afganistano sostinėje Kabule neblaivūs įkliuvo Karinių oro pajėgų (KOP) kariai – pilotas, inžinierius ir borto operatorius. Tai įvyko gegužės mėnesį. Lietuvos kariai alkoholį vartojo po skrydžio.

Praėjus savaitei po įvykio pilotai

K. Annan traukiasi

K. Annan. EPA-ELTA nuotr.

Jungtinės Tautos (AFP-BNS) – Kofi Annan pasitraukia iš JT ir Arabų Lygos taikos pasiuntinio Sirijai pareigų, paskelbė JT generalinis sekretorius Ban Ki-moon, kai pilietinis karas Sirijoje darosi nebekontroliuojamas.

K. Annan sprendimas pasitraukti iš JT ir Arabų Lygos pasiuntinio Sirijai pareigų rodo, „ryškiai aklyvietę“ krizėje, sakė rugpjūčio 2 d. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Laurent Fabius. Dėl K. Annan pasitraukimo apgailestavimą pareiškė ir Sirijos užsienio reikalų ministerija. Tuo tarpu JAV mano, kad jo atsistatydinimas susijęs su Rusijos ir Kinijos laikysena – Vakarų pastangų užkir-

B. Obama pasirašė įgaliojimą slapta teikti pagalbą Sirijos sukilėliams

Washington, DC (Reuters-ELTA) – JAV prezidentas Barack Obama pasirašė slaptą įgaliojimą, pagal kurį JAV teikia pagalbą Sirijos sukilėliams, bandantiems nuversti prezidentą Bashar al-Assad ir jo vyriausybę. Tai rodo, kad parama Sirijos sukilėliams didėja, nors ir tebėra ribota.

JAV ir Europos pareigūnai sakė, kad per pastarąsias savaites pastebimai pagerėjo Sirijos sukilėlių gru-

puočių ryšiai ir veiksmų efektyvumas. Anksčiau Vakarai teigė, kad B. al-Assad priešininkai yra neorganizuoti.

Kada tiksliai B. Obama pasirašė įgaliojimą, nežinoma. Anksčiau apie šį dokumentą nebuvo skelbiama. Taip pat neaiškus tikslus paramos, kurią teikia CŽV ir kitos agentūros, mastas. Baltųjų Rūmų atstovas atsisakė komentuoti įgaliojimą.

JAV skyrė Pakistanui karinę paramą

Islamabadas (ELTA) – Pakistanas kovai su sukilėliais iš JAV vyriausybės gavo daugiau kaip milijardo dolerių paramą. Išmokos sąlyga buvo atidaryti koridorių krovinių NATO pajėgoms gabenimui į Afganistaną, praneša agentūra AFP.

Koalicijos paramos fondas rugpjūčio 1 d. išmokėjo 1,118 mlrd. dol., sakė Centrinio banko atstovas Syed

Wasimuddin. Tai buvo pirmoji tokia išmoka nuo 2010 m. gruodžio, kai Pakistanui buvo pervesti 633 mln. dol.

Abi valstybės liepos 31 d. pasirašė susitarimą, iki 2015 m. reguliuojantį krovinių gabenimą NATO pajėgoms į Afganistaną. Tai leido JAV atnaujinti išmokas Pakistanui.

Rusija į savo karinę bazę Sirijoje siunčia jūrų pėstininkus

Maskva (Reuters-ELTA) – Rusija į savo karinę bazę Sirijos uostamiestyje Tartuse siunčia tris didelius laivus su jūrų pėstininkais. Apie tai praėjusią savaitę pranešė Rusijos naujienų agentūros.

Šaltinis teigė, kad viename laive gali būti iki 120 jūrų pėstininkų. Šiuo metu laivai plaukia Viduržemio jūra,

o į Tartusą atvyks šios savaitės pabaigoje. Šaltinis neskels misijos tikslo. Bet Rusija anksčiau skelbė, jog rengiasi į Siriją siųsti pėstininkus, kad prireikus galėtų apsaugoti ten esančius darbuotojus ir išgabenti įrangą iš laivų techninės priežiūros bazės.

Pateikti kaltinimai buvusiai britų laikraščio redaktorei

Londonas (AFP-BNS) – Didžiosios Britanijos policija rugpjūčio 2 d. pateikė oficialius kaltinimus buvusiai vieno bulvarinio laikraščio redaktorei Rebekah Brooks dėl telefoninio šnipinėjimo, toliau vystantis užsėtęsiam žiniasklaidos skandalui, kuris metė šešėlį ant aukščiausių šalies pareigūnų.

Rebekah Brooks.

Policija praeitą savaitę pateikė kaltinimus dėl šnipinėjimo premjero David Cameron buvusiam atstovui Andy Coulson ir šešioms kitiems asmenims, dirbusiems dabar jau nebeleidžiamame bulvariniame laikraštyje „News of the World“, priklausiusiame magnato Rupert Murdoch žiniasklaidos imperijai. Tuo metu pareigūnai nurodė, kad kaltinimai R. Brooks bus pateikti vėliau.

Policija pateikė iš viso 19 kaltinimų dėl šamokslo neteisėtai prieiti prie maždaug 600 asmenų balso pašto pranešimų.

R. Brooks gegužę buvo apkaltinta mėginimu trukdyti teisėsargai, kai audringomis paskutinėmis „News of the World“ gyvavimo dienomis esą stengėsi nuslėpti įrodymus, susijusius su telefoninio šnipinėjimo skandalu.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

 VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

LIETUVIŠKI
„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

Neringos stovykla

Atkelta iš 5 psl. karo ir pokario Lietuvoje. Jų pamokų ciklą apvainikavo Istorijos diena, kurios metu mūsų vaikai sužinojo apie partizanų rinktines, apie jų kovos būdus prieš tarybinę okupaciją miškuose ir kaimuose. Vadovaujami Vyto Baziko, stovyklautojai miške iškasė bunkerį, kad galėtų prisiliesti prie kuo autentiškesnio partizanų gyvenimo. Šiame projekte stovyklautojams talkino gausus būrys jaunų vadovų: Dainius Bukauskas, Tadas Buivydas, Darius Veršelis, Tomas Kerikas, Rimas Grybauskas, Egidijus Jankevičius ir Mantas Lingertaitis.

Partizaninio karo tema buvo gvildinama ir Dramos vakaro metu. Ilgametis dramų kūrėjas Norbertas Lingertaitis sukūrė specialiai vaikams pritaikytą pjesę, kurią jam režisuoti padėjo Kotryna Gecaitė, šiais metais baigusi aktorinio meistriškumo studijas Rutgers University.

Stovyklos metrikus ir visus jaunuosius metraštininkus globojo Ieva Narkevičiūtė. Vaikai užrašinėjo ir piešė įvairias stovyklinio gyvenimo akimirkas. Jos visos puikuoja į namus parsivežtame Neringos laikraštelyje. Ievai Narkevičiūtei linkime sėkmės cheminės inžinerijos magistrės-doktorantės studijose Stanford University!

Meno namelyje virė kūrybinės dirbtuvėlės, vadovaujamos dailininkės grafikės Danguolės Kuolienės ir New York muziką mokinančios mokytojos Gintarės Bukauskienės, kuri Neringoje savo muzikinį amplua pakeičia į meną. Vaikai atliko keletą projektų: piešė gamtoje, paprasčiausiai išsižiūrėdami į jos subtilybes; studijavo augalus, naudodami tik juodą „marker“; kūrė šventųjų korteles, prašydami padėti vaikų didžiausiose svajonėse; atpasakojo Maironio legendą „Jūratė ir Kastytis“, tapydami akriliniais dažais ir sudėdami šį atpasakojimą į kelis sluoksnius.

Tautinio meno vaikus kruopščiai mokė Audra Alksninytė-Holden, jau daugelį metų besidalinanti audimo paslaptimis. Šis amatas reikalauja nepaprastai daug kantrybės ir kruopštumo. Greta individualių juostelių ir papuošalų audimo, Audra kiekvienais savo buvimo Neringoje metais nuaudžia audinį, į kurį savo darbą ir dvasią yra pakviečiamas jausti kiekvienas Neringos stovyklautojas, darbuotojas, savanoris ir svečias. Tai nuostabus Audros sumanymas, kurį įgyvendinus, stovykloje lieka visos šios mažos bendruomenės ne tik medžiaginis, bet ir dvasinis audinys.

Šmaikščias, jaunatviškas ir energingas vakaro programas vedė puikūs vadovai, dauguma studijuojantys Lietuvos, Kanados arba JAV aukštosiose mokyklose: Gabija Pileikaitė, Aistė Blaudžiūnaitė, Gabriella Bobelytė, Andrius Balsys Spencer, Monika Girniūtė, Rūta Strazdytė ir Indrė Jankevičiūtė.

Specialaus įvertinimo, manau, reikia Neringos savanoriams. Tokia programų gausa išsekina. Juk dauguma vadovų tuo pačiu metu yra atsakingi ir už stovyklautojų grupę/namelį. Todėl kiekvieno padėjėjo gera valia yra itini brangintina. Jau daugelį metų Jūratė Aukštikalnienė padeda sukurti Istorijos dienos įvaizdį, padėdama aprenkti aktorius vienos ar kitos istorinės epochos

kostiumais.

Ilgametis stovyklos vadovas, o dabar – tiesiog entuziastingas Neringos palaikytojas Simonas Žmuidzinas talkina vaikams ir vadovams, kada tik gali. Jo kūrybiškumo dėka daugelis vadovų susipažino su jo sukurtu projektu „Nuo tilto iki tilto“, kurio metu stovyklautojai, lydimi poros vadovų, keliauja prie Neringos kūdros ir į ją įtekančios upės. Šios kelionės metu jie susipažįsta su šių vandens telkinių dugnu, augmenija ir išbando savo ištvermę.

Kiekvienais metais liekame dėkingi Neringos senbūviui, gydytojui iš New York Arūnui Čiuberkiui už jo dvasinį-jausminį gylį, perduodamą mūsų stovyklautojams bei vadovams. Šiais metais prie padėjėjų greitų prisijungė ir Boston lituanistinės mokyklos direktorė Gaila Narkevičienė, daug laiko atidavusi mūsų jaunesniems stovyklautojams.

JAV LB Boston apylinkės pirmininkė Rima Girniuvienė skyrė savo laiką supažindinant stovyklautojus su lietuviškos literatūros korifėjais. Jos pastangų dėka Neringoje vyksta mergaičių ir berniukų draugiškų susirėmimų vakaras, be to, Rima daug laiko paskiria mokindama stovyklautojus giesmių.

Ypatingą padėką turėtume tarti seselėms Ignei, Laimutei ir Margaritai, nuolat besirūpinančiomis stovykla bei stovyklautojais. Ypač esame dėkingi už pagalbą rengiant susikaupimo vakarus, vedant tikybos pamokas, ruošiantis šv. Mišioms.

Iš mano aprašymo galima pagalvoti, kad vaikai stovykloje tik ir bėga tekinomis. Bet tai būtų netiesa. Laikas sustoja, kai reikia papildyti sudegintas kalorijas. Virtuvei jau antrus metus vadovauja Arnas Gasparonis. Tiesiog reikėtų giedoti ditirambus Arnui ir jo štabui: Indrei Matulaiytei, Aisčiui Juškai, Renatai Bazi kienei ir Starcie Grout. Neringos virtuvė – nepriekaištinga! Ji maistinga, sveika, apgalvota ir puikiai suplanuota.

Vaikų sveikata nepaprastai nuoširdžiai, šiltai ir profesionaliai rūpinosi slaugė Nijolė Klimik. Neretai jos patarimų prireikė ir suaugusiems. Išminties Nijolė negailėjo niekam. Jautėmės saugiai ne tik todėl, kad slaugė Nijolė taip moka mumis rūpintis, bet ir todėl, kad gydytojai Kimberly ir Jeffrey Markuns visą savaitę padėjo savo patarimais ir savanoriška pagalba.

O kur dar laikas prie kūdros, uogavimas, grybavimas, žuvavimas, diskusijos, maisto gaminimas, žaidimai, mažos iškylas, sporto užsiėmimai, galvosūkių sprendimai!?

Šią vasarą į lietuviškai kalbančių vaikų stovyklą suvažiavo stovyklautojai bei vadovai iš įvairių valstijų ir kraštų: California, Texas, Šiaurės Carolina, Massachusetts, Maine, Connecticut, Florida, New Jersey, Rhode Island, Delaware, Washington DC, New York, Illinois, Kanados ir net Kinijos.

Visų tėvų vardu noriu padėkoti Neringos stovyklos vedlėms Reginai Kulbytei-Marino ir Danai Vainauskienei bei stovyklos komendantai Aleksandrai Spencer, puikiai vairuojančioms šį milžinišką, mūsų dvasinės ir kultūrinės patirties kupiną statinį, vadinamą Neringos stovykla. Ačiū! Kviečiu visus sugrįžti kitais metais.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Sudoku Nr. 53 atsakymai

3	5	4	7	8	6	2	9	1
8	2	6	4	9	1	5	7	3
1	7	9	2	3	5	6	4	8
5	8	7	9	6	4	3	1	2
2	9	3	1	5	7	8	6	4
6	4	1	3	2	8	7	5	9
9	6	2	5	1	3	4	8	7
4	1	5	8	7	2	9	3	6
7	3	8	6	4	9	1	2	5

1	8	6	2	3	9	5	4	7
3	2	4	5	7	6	1	8	9
9	7	5	8	1	4	6	2	3
5	1	3	7	9	8	4	6	2
2	9	8	6	4	5	3	7	1
6	4	7	1	2	3	8	9	5
7	5	2	4	6	1	9	3	8
4	3	1	9	8	2	7	5	6
8	6	9	3	5	7	2	1	4

5

 +

6

 +

3

 =

14

3

 +

4

 +

4

 =

11

„Draugo“ sudoku Nr. 52 teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Ona Rušenienė, Jupiter, FL
Zita Baniulienė, Tucson, AZ
Vida Bučmienė, Cleveland, OH
Birutė Kasperavičienė, St. Petersburg, FL
Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL

Labai džiaugiamės, kad sudoku galvosūkliai tapo mėgstama „Draugo“ skaitytojų laisvalaikio pramoga. Primename, kad sudoku atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

Dr. Grace (Baliūnas) Austin, gyvenanti Short Hills NJ, mamytės Onos Juškevičiūtės-Baliūnienės dvylikos metų mirties sukakties proga „Draugui“ paaukojo 80 dol. Nuoširdžiai dėkojame už auką.

IEŠKO DARBO

- * **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis. Automobilis. Tel. 773-317-5551.
- * **Moteris** ieško (perka) darbo su grįžimu namo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-799-1148.
- * **Moteris**, turinti dokumentus, vairuojanti, kalbanti angliškai, rusiškai, lenkiškai, lietuviškai, ieško senelių priežiūros darbo naktimis. Turi medicininį išsilavinimą. Tel. 773-387-7232.
- * **Darbšti**, tvarkinga moteris ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, legalūs dokumentai, rekomendacijos. Buitinė anglų kalba. Tel. 630-863-1168.
- * **Moteris** ieško ligonių priežiūros darbo su gyvenimu lietuvių šeimoje. Tel. 708-663-4577.
- * **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu lietuvių šeimoje. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-323-6359.
- * **Vyras** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Legalūs dokumentai. Buitinė anglų kalba. Siūlyti įvairius variantus. Tel.630-670-0813.
- * **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Sąžininga, darbšti, buitinė anglų kalba, gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 773-707-7902.
- * **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu kartu. Geros rekomendacijos. Kalba angliškai, nevairuoja. Tel. 773-759-8677.

NUOMA

Trumpiems apsistojimams išnuomojamas butas Vilniaus centre. Dėl informacijos skambinti Indrei, tel.: (630) 243-6435

PARDUODA

Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, parduodamas 1 miegamoji, 1 vonios butas, \$94,900. Skambinkite Linui tel. 630-674-5414, C21 ProTeam.

LOT

Lufthansa

SAS

FINNAIR

KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Apie Radvilas ir jų moteris

ANTANAS SEIBUTIS

Biržų krašto muziejus „Sėla“ užbaigė Svetingųjų muziejaus savaitgalių ciklą, penktadienį, liepos 27-ąją, pakviesdamas biržiečius į kultūros vakarą „Radvilų moterys“ ir į susitikimą su humanitarinių mokslų daktarais Raimonda Ragauskiene bei Deimantu Karveliu.

Pradėdama vakarą, muziejaus direktoriaus pavaduotoja Edita Lansbergienė perskaitė porą ištraukų iš poetės Juditos Vaičiūnaitės kūrinio „Kanonas Barborai Radvilaitei“. Anot jos, Radvilų vyrai valdė valstybę ir kariuomenę, laimėjo mūšius, statė pilis ir miestus, kūrė kunigaikštystes, o šalia jų buvo moterys: jų motinos, žmonos, vaikų gimdytojos, dukros.

XVI a. Radvilų moterys

Vakarą lyrine daina apie moterų lūkesčius tęsė Papilio moterų kvartetas, o apie XVI a. Biržų-Dubingių šakos kunigaikščių Radvilų moteris kalbėjo Vilniaus edukologijos universiteto profesorė Raimonda Ragauskienė. Pasak jos, nors Radvilų giminė buvo garsi visoje Lenkijos-Lietuvos valstybėje, apie jų moteris yra rašoma nedaug. Tai riboja ir to meto teisė, ir tradicija: kas buvo leidžiama vyrai – neleidžiama moteriai. Apie kažkokį moters vaidmenį bet kokio lygio valdyje net nebuvo kalbos, o kariuomenėje moteris galėjo būti arba prostitute, arba virėja. Ji galėjo būti tik kažkieno žmona ar duktė.

Radvilų giminėje XV a. pab.–XVIII a. gyveno 6 kartos, buvo 19 vyrų (tėvų ir sūnų) bei 31 moteris (16 žmonių ir 15 dukrų). Ragauskienės aptariamame XVI a. gyveno 4 Radvilų kartos, 29 asmenys, tarp jų 8 vyrai ir 21 moteris (13 motinų ir 8 dukros). Galima priminti, kad XVI a. Radvilų giminė buvo ir pati turtingiausia,

1547 m. tapęs Biržų-Dubingių kunigaikščiu Mikalojus Radvila Rudasis turėjo apie 126,000 ha žemės, giminei priklausė per 1,000 miestelių ir kaimelių.

Profesorė pabandė apžvelgti kolektyvinį XVI a. Radvilų moterų portretą. Vakarų Europoje vidutinė gyvenimo trukmė buvo 45–47 metai. Iš Radvilų moterų viena sulaukė 70-ies metų, 2 – per 50; 5 – per 40; 4-per 30 metų, 7 gyveno nuo 22 iki 29 metų; vidurkis – 28–29 metai. Tą vidurkį atitinka ir garsioji karalienė Barbora Radvilaite, pagal naujausius tyrimėjimus gimusi 1522 m. gruodžio 6-ąją, mirusi 1551 m., t. y. gyvenusi 28 metus.

Barbora Radvilaite.

Pagal Lietuvos Statutą tekėti galėdavo 14 metų mergina. Dažniausios mirties priežastys – persileidimai ir gimdymo komplikacijos. Neveltui dažnai prieš gimdymą buvo rašomi testamentai. To meto Lietuvoje tautybė visiškai nevaicino dabartinio vaidmens, bet Barboros Radvilaite's mama buvo ukrainietė, XVI a. 6 Radvilų žmonos buvo iš Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės, 6 iš Lenkijos, viena – iš Vokietijos.

Religiniu požiūriu Radvilos ves-

davo tiek protestantes, tiek katalikes, tiek ir stačiatikes, kartais jos net pasilikdavo prie savo religijos. Turto požiūriu didikės prilygdavo vyrams, štai Barbora Radvilaite, ištekėdama už pirmo vyro Goštauto, kračio gavo 4,000 kapų grašių (tai du dvarai) ir 24 žirgus.

Radvilų vedybinė politika buvo labai aktyvi, nebuvo nei senbernių, nei senmergių. Santuoka vidutiniškai trukdavo 10 metų, Radvilos niekada nesiskyrė su žmonomis. Vyrai pirmą kartą vesdavo būdami 21–27 metų, paskutinį sykį – 31–46. Merginos tekėdavo 14–15 metų. Sutuoaktinių amžius skirdavosi nuo 5–8 iki

Liudvika Karolina Radvilaite.

12–18 metų. Šeimos nebuvo palyginti gausios – po 4 vaikus, bet užaugdavo tik kas antras. Išimtis čia buvo Mikalojaus Radvilos Juodojo žmona Elžbieta Šidloviecka, per 15 metų pagimdžiusi 9 vaikus, kurių 8 išgyveno.

Ragauskienė plačiau apsistojo ties pirmąja ir trečiąja Kristupo Radvilos Perkūno žmonomis Ana Sobkova ir Kotryna Tečinska bei mitų apie Barborą Radvilaite „griovimu“. Paneigta, kad ji buvo nuodytoja, kad buvo paleistuvė, iš kitos pusės, ji nebuvo ir tėvynės gelbėtoja, nebuvo labai išsilavinusi ir nemokėjo keleto kalbų.

Apie Liudviką Karoliną Radvilaite, Oną Kiškaite ir Mariją Lupu

Antrąją vakaro dalį, skirtą XVII a. Radvilų moterims, barokine giesme pradėjo Papilio moterų kvartetas. Perėmęs vedėjo vaidmenį, dr. Karvelis sakėsi norįs kalbėti ne tik apie oficialius dalykus, kurie, sakykime, atsispindėdavo testamentuose, bet apie kasdieninį Radvilų šeimų gyvenimą, apie vyrų įtaką žmonių religijai, santuokinę ištikimybę.

Prelegentas plačiau panagrinėjo garsiosios Liudvikos Karolinos Radvilaite's gyvenimą, abiejų jos santukų su Brandenburgo markgrafu Liudviku ir Noibugo kunigaikščiu Karoliu Pilypu peripetijas, abiem atvejais atstumiant Abiejų Tautų Respublikos karaliaus Jono Sobieskio sūnų Jokūbą ir dėl to kunigaikštę turėjusią didelių turtinių problemų Seimuose. Anot Karvelio, ją abiem atvejais išgelbėjo šiaip jau į chaosą vedusi *liberum veto* teisė, kada praktiškai vienas žmogus galėdavo sugriauti viso Seimo darbą.

Dr. Karvelis kaip išskirtinį dalyką pabrėžė kunigaikščio Kristupo Radvilos II ir jo žmonos Onos Kiškaite's gyvenimo ir meilės istoriją. Jie kartu pragyveno nuo 1606 iki 1640

metų, taigi 34 metus, kas buvo retnybė tais laikais, susilaukė 6 vaikų, iš kurių išgyveno tik du. Yra išlikę daug jų susirašinėjimo laiškų, ypač rašytų paties kunigaikščio, kuriuose atsispindi ir rūpestis, ir meilė, ir ilgesys.

Kristupas Radvila II garsėjo ir tuo, kad, sakykime, būdamas karuose Smolensko žemėje, du kartus per dieną besirūpindamas žmonos sveikata ir gyvenimu siųsdavo žygūnus į Biržų kraštą. Žmona dažnai apsistodavo Šiaurės rytų Lietuvos dvaruose, o garinėse pirtyse prie Smardonės taisydavo sveikatą ar gydydavosi.

Įdomiai Karvelis pasakojo ir apie

Marija Lupu.

kunigaikščio Jonušo Radvilos asmeninį gyvenimą. Kaip juokavo Deimantas, apie 1637 metus, būdamas 25 metų, kunigaikštis priėmė sprendimą vesti, nors dar nežinodamas ką. Būdamas evangelikų reformatų atrama Lietuvoje, jis pasirinko aršią katalikę Kotryną Potocką ir ją 1638 m. vedė. Iškilus kai kurioms problemoms, ji rėmė net karalius Vladislovas Vaza.

Sulaukęs dukters Onos Marijos ir 1642 m. mirus žmonai, Radvila vėl nutarė vesti ir šįsyk nukreipė savo žvilgsnį net į Moldaviją, į jos gospodariaus dukterį stačiatikę Mariją Lupu, kurios net nebuvo akyse matęs. Vestuvės įvyko 1645 m., jos truko 12 dienų. Beje, Marija Lupu pergyveno savo vyrą, kas nedažnai būdavo Radvilų šeimose, ir išgarsėjo stačiatikių bažnyčios rėmimu.

Atskiros dėmesio verta ir kunigaikščio Boguslavo Radvilos vestuvių istorija, nes jis vedė Jonušo Radvilos dukterį Oną Mariją, kuri jam buvo dukterėčia. Pasak Karvelio, yra išlikę kunigaikščio rašyti laišškai ir kaip dukterėčiai, ir kaip žmonai. Ji buvo formaliai katalikė, tad Boguslavas Radvila, apie 1664 m. pasipiršęs, siuntė žygūnus į Romą pas popiežių, prašydamas šio leidimo vesti. Gavus palaiminimą, 1665 m. buvo iškeltos vestuvės, kurios vyko... ištisus metus, todėl net sunku nustatyti jų pradžią ir pabaigą.

Šios santuokos rezultatas – Liudvikos Karolinos Radvilaite's gimimas 1667 m. vasario 27 d., kurį lydėjo ir patrankų šūviai, ir padėkos maldos. Anot dr. Karvelio, ji buvo pati aktyviausia XVII a. Radvilų moteris ir tiesiog stebėtina, kad jos gyvenimas dar nesulaukė plačios monografijos.

Užbaigdama Svetingųjų vakarų muziejuje ciklus, Lansbergienė padėjo prelegentams, juos lankiusiems biržiečiams ir juokais estafetę perdavė liepos 27-ąją prasidėjusioms olimpinėms žaidynėms Londone.

PASLAUGOS

Century 21
Accent Realty

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLOME 10% METINIŲ PALŪKANŲ

Jūsų investicija yra apsaugota

Nekilnojamu Turtu.

Investuojate ne daugiau kaip
65–70 proc. visos turto vertės

Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.

Dėl smulkesnės informacijos skambinkite

tel. 630-965-6608

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency

Tel. 773-736-7900

European Restaurant in Lemont

looking for part time person with
kitchen experience.

Call 630-464-8773

PASLAUGOS

Rito's Coffee

- Skanus naminis maistas.
- Šiltas aptarnavimas.
- WI-FI internetas.
- Vaikų žaidimų kambarys.
- Banketinė salė 50-čiai svečių.

Tel. 708-424-1555

www.ritoscoffee.com

4116 Southwest Highway,
Hometown, IL 60456

(87th St. ir Southwest Highway kampas)

Ką reiškia mūsų dėl J. Brazaičio?

Atkelta iš 3 psl.

• Lietuvos Laikinosios Vyriausybės vadovas J. Brazaitis yra iškilus, principingas valstybininkas Lietuvos okupacijų laikotarpiu. Prasidėjus Birželio sukilimui prieš sovietinę rusų okupaciją – prieš okupantų terorą, šeimų ir asmenų trėmimus bei žudymus – ir išvijus rusų kariuomenę, tuoj pat sudaryta Laikinoji Vyriausybė siekė parodyti, kad Lietuva išstojo iš Sovietų Sąjungos ir atkūrė valstybės nepriklausomybę. Sukilimas bei Vyriausybės sudarymas buvo reakcija į sovietų okupantų žiaurumus: trėmimus, kankinimus, žudymus. Nors Vyriausybės vadovas stengėsi laviruoti ir reikė pritarimą Vokietijos kovai prieš bolševizmą, bet neišsipareigojo naciams ir nekolaboravo su jais. Dėl nacių spaudimo ir terorizavimo negalėdama toliau dirbti Laikinoji Vyriausybė nutraukė savo veiklą.

• J. Brazaitis – sumanus visuomenės veikėjas ir atkurtos valstybės organizatorius, nors ir ne herojus dėl nesėkmingo laviravimo, tam tikrų kompromisų su nacių administracija. Nors vokiečių karinė komendantūra trukdė viešai skelbti Vyriausybės nutarimus ir jos veikla buvo labai ribota, Vyriausybė per trumpą laiką panaikino sovietinius įstatymus, atkūrė prieš okupaciją galiojusią teisę, grąžino privačią nuosavybę. Vyriausybės vadovas ne kartą pats bandė įtikinti nacių kariuomenės vadus sustabdyti Lietuvos žydų persekiojimą ir atsiribojo nuo Lietuvoje vykdytų masinių žydų žudynių.

• Būtina išlaikyti „orumo saiką“ (Viktorija Daujotytė) ir „žvilgsnį į įvykių aplinkybes“ (Viktorija Skrupskelytė), vertinant J. Brazaičio veiklą. Jo atžvilgiu privalu netaikyti „supaprastintų ideologinių schemų, dvigubų moralinių standartų“. Každėl niekas neprotestuoja prieš lietuvių politinius vadovus, kurie prieš Lietuvos valstybės atkūrimą 1918 m. ne tik derėjosi su vokiečių okupacine administracija, bet ir planavo su ja pasirašyti politinę sąjungą. Niekas neprotestuoja prieš Lietuvoje stovinius paminklus tiems, kurie 1940 m. iš Maskvos parvežė „Stalino saulę“. Niekas nekaltina pokarinių Lietuvos kultūros veikėjų, savo kūriniais garbinusių Stalin ir atvirai kolaboravusių su sovietiniais rusų okupantais; nepasmerkusių nei represijų, nei trėmimų, nei žudymų. Niekas nesmerkia buvusio Lietuvos komu-

nistų partijos pirmojo sekretoriaus, vėliau išrinkto Lietuvos prezidentu, kad jis neapgynė nuo sovietinio režimo persekiojamų tikinčiųjų, disidentų, nesustabdė rusifikacijos. Vienodas vertinimo matas turi būti taikomas visiems mūsų istorijos laikotarpiams.

• J. Brazaitis yra lietuvių antinacinės ir antisovietinės rezistencijos vienas žymiausių vadų, jos strategas, taktikas ir vykdytojas. Pasyviają rezistenciją jis pavertė išeivijos politikos pagrindu. Savo politine, intelektualine, visuomenine veikla karo ir pokario laikotarpiu išeivijoje jis buvo vienas pagrindinių veikėjų, klojusį pamatus Lietuvos išsivadavimo, teisingumo, garbingumo bei laisvės vertybėms, kuriomis kaip tik ir buvo grindžiama nepriklausoma Lietuvos Respublika.

• J. Brazaitis yra taip pat patriotiškumo ir moralinio autoriteto pavyzdys, savo gyvenimą pavertęs tarnavimu visuomenei. Ateitininkų judėjime išmokęs megzti krikščioniškojo solidarumo ryšius, gebėjo patraukti idealistiškai nusiteikusius pasiryžėlius į tautinės kūrybos apsaugą ir laisvinimo kovą. Savo raštais ir veikla jis dėjo būsimos nepriklausomos Lietuvos valstybės pamatus. Nors niekada nesiveržė kitų rikiuoti ir kitiems vadovauti, bet geriau įžvelgdamas laiko reikalavimus ir uždavinius bei mokėdamas juos vykdyti, pats neraginas pasiaukoj politikai, tapo „kamščiu, kuriuo užkemšamos atsiradusios skylės“, virto „visuomeniniu anonimu“, kuris slepia savo asmenį, bet dirba visuomenei rūpimus darbus.

• Vienareikšmiškai pritariame ir papildome pirmojo, „Atvirojo laiško“, autorių raginimą, kad kritiškai turi būti įvertinti ne tik Laikinosios Vyriausybės, bet ir brutalių sovietinės okupacinės valdžios 1940 ir 1944–1990 m. „žodžiai ir veiksmai“. Iš tikrųjų „tai principinis visų Lietuvos piliečių reikalas“, tačiau pirmiausia – mokslininkų ir inteligentų priedermė atvirai, sąžiningai bei objektyviai, be ideologinių nukrypimų šiuos skaudžius mūsų istorijos laikotarpius ištirti, organizuoti bei skatinti tokius tyrimus.

XX a. Lietuvos laisvės istorijoje Juozas Brazaitis nėra žiburyrs, kurį būtų galima uždengti vienpusišku ideologiniu dangčiu – tai laisvės bei rezistencijos simbolis, kurio patriotinė ir pilietinė indėlį turėtumėme labiau pažinti bei įvertinti.

A † A
ANNA MARCIUS (LANGE)

Mirė 2012 m. liepos 31 d., sulaukusi 91 metų.
Nuliūdę liko: vaikai Walter Feiferis, William su žmona Catherine Feiferis, Donna ir vyras Daniel Huerta, žentas Patrick Aurience; 8 anūkai.
A. a. Anna buvo žmona a. a. Vincent Marcius ir a. a. Jono Feiferio, mama a. a. Mary Aurience.
Velionė buvo pašarvota penktadienį, rugpjūčio 3 d. nuo 3 v. p. p. iki 9 v. v. Richard J. Modell & Cremation Services laidojimo namuose, 5725 S. Pulaski Rd., Chicago, IL.
Laidotuvės šeštadienį, rugpjūčio 4 d. 10 val. ryto iš laidojimo namų a. a. Anna bus palydėta ir palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Richard J. Modell FH. Tel. 773-767-4730 arba www.rjmodellfh.com

A † A
GENOVAITĖ MAŽEIKAITĖ
KAUFMANIENĖ

Mirė 2012 m. liepos 29 d. Alexandria, VA, sulaukusi 97 metų.
Nuliūdę liko: duktė dr. Liucina Kaufmanaitė su vyru dr. Alberto Chalmeta, sūnus dr. Petras Kaufmanas; vaikaičiai dr. Diana Chalmeta, dr. Pablo Chalmeta, Luis Chalmeta, Viktoras Kaufmanas, Arius Kaufmanas, dr. Vyga Kaufmanaitė-Baratta ir jų šeimos. Jos liūdi šeši vaikaičiai su šeimomis ir aštuoni provaiikaičiai.
Ji mirė ramybėje, savo šeimos apsupta, po sunkios širdies ligos.
Iki paskutinių dienų išlaikė gerą nuotaiką ir meilę mums.
Visuomet ją atsiminsime kaip Antrojo pasaulinio karo didvyrę, patriotę, globojusią savo šeimą sunkiomis sąlygomis, sulaukusią savo vyro Gustavo sugrįžimo iš nelaisvės Rusijoje, išmokslinusią savo vaikus. Mūsų širdyse ji išliks amžinai kaip be galo rūpestinga, viskuo besidominti, aukštos vidinės kultūros moteris.
Laidotuvėse dalyvaus artima šeima. Vietoje gėlių, šeima prašo aukas siųsti Ateitininkų namams Lemonte.

Nuliūdusi šeima

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią
773-523-0440 Call us 1st

Gerald F. Daimid – Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.
Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

DOBILAS FUNERAL SERVICES

Šarūnas Dobilas
630-804-9093
Homer Glen, IL

Visos laidojimo paslaugos; Kūno/Pelenų pervežimas į Lietuvą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, rugpjūčio 5 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prieš šv. Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją bei melsimės už a. a. kun. Edvardą Maxa. Po Mišių parapijos salėje – kavutė.

■ **Čikagos Dermatologijos draugija** kviečia sekmadienį, rugpjūčio 5 d., nuo 9:30 val. r. iki 5 val. p. p. apsilankyti North Avenue paplūdimyje (Chicago), kur galėsite nemokamai pasikonsultuoti dėl odos vėžio. Konsultuos dr. K. Jucas, MD, kuris paplūdimyje budės nuo 1:30 val. p. p. iki 3:30 val. p. p.

■ **Rugpjūčio 8 d. trečiadienį, 2 val. p. p.** JAV LB Lemont apylinkės Socialinių reikalų skyrius kviečia visus į PLC skaityklą, kur bus rodomas filmas apie pirmuosius Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo žingsnius „Išsilaisvinimo aušra Vilniuje”.

■ **Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės** parapijoje (5129 Wolf Rd., Western Springs, IL 60558) rugpjūčio 12 d., sekmadienį, po 11:30 val. r. pamaldų bus rodomas filmas apie 15-os metų sukaktį švenčiančią labdaringą krikščionšką jaunimo stovyklą Vanaguose (Lietuva), kuriuoje ne vieną vasarą dirbo ir kun. Liudas Miliauskas. Kviečiame visuomenę dalyvauti. Pasiteirauti galite tel. 708-229-2795 arba el. paštu: teviskes.paparija@gmail.com

Rugpjūčio 19 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. PLC (Lemont) didžiojoje salėje, JAV LB Lemont apylinkė ir Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė” ruošia Juodojo kaspino dienos (rugpjūčio 23 d.) paminėjimą „Ribentrop-Molotov paktas – ar Lietuva saugi nuo jo pasikartojimo?”. Prelegentas Bronius Nainys. Viešnia iš Lietuvos Marija Dubinskienė skaitys paskaitą „Kova prieš tu-

berkuliozę”. Kviečiame gausiai dalyvauti. Bus vaišės.

■ **Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, seselių** kazimieriečių Motiniškame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago) 10:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios, kuriose bus meldžiamasi, kad Šv. Kazimiero kongregacijos, švenčiančios įkūrimo 105-ąsias metines, steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Po Mišių seselių kazimieriečių auditorijoje vyks minėjimas-vasaros festivalis, skirtas kongregacijos įkūrimo metinėms paminėti. Renginyje vyks iki 2 val. p. p. Tel. pasiteirauti 773-776-1324.

■ **Rugpjūčio 26 d, sekmadienį, Pasaulio** lietuvių centras, Lemont, IL, rengia vasaros gegužinę. Pradžią 12:30 val. p. p.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Ateitininko, LKMA nario, paskutiniojo** VDU Medicinos fakulteto dekanų profesorius Juozas Meškauskas (1904–2010) palaikų perlaidojimo šv. Mišios bus aukojamos rugpjūčio 16 d., ketvirtadienį, 10 val. r. Vytauto bažnyčioje Kaune.

■ **Skubėkite registruoti savo vaikus ateitininkams** mokslo metams į Vinco Krėvės lituanistinę mokyklą, kuri veikia Šv. Andriejaus lietuvių parapijos patalpose (19-ta ir Wallace St., Philadelphia, PA 19130) Rugsėjo 9 d., 9 val. r. vyks Atvirų durų diena, kuri bus pilna naujų įspūdžių ir staigmenų. Mokykloje veiks vaikų darželis, paruošiamoji klasė („kindergarten”), angliškai kalbančiųjų, bei 1–8 mokyklinės klasės. Pamokos vyks sekmadieniais nuo 9 val. r. iki 1 val. p. p. Smulkesnę informaciją apie mokyklą rasite tinklalapyje www.phillylac.org/VK/nuostatai.htm. Daugiau informacijos suteiks mokyklos direktorė Irina Brusokienė (meliri@yahoo.com; tel. 484-557-7073) arba tėvų komiteto išdininkė Kristina Antanavičienė (kristant44@gmail.com; tel. 484-222-9077).

„Laumės” šokėjai Vasaros palydų šventėje 2011 m.

Manto Ivanausko nuotr.

Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, nuo 12 val. p. p. iki 12 val. nakties The Fourth Lake Resort, 36670 N. Corona Drive, Lake Villa, IL Vasaros palydų šventė

Pirma kartą šventė-piknikas vyks prie gražiolio Miltmore ežero. Kavinė „Naujoji Rūta” vaišins skaniais lietuviškais patiekalais, šventės metu skambės „Naujosios Rūtos” šeiminkų paruoštas lietuviškų dainų popurį, veiks mugė, bus loterija, mažųjų lauks pripučiamos pilysl!

Šventės metu bus renkamos lietuviškos knygos Rotary bibliotekai Lemont. Kviečiame registruotis į paplūdimio tinklinio varžybas. Atsiveškite meškeres! Nepamirškite maudymosi kostiumų – ežeras negilus, bus smagu maudytis ir mažiems, ir dideliems!

Prekiautojams nėra jokio mokesčio (prašoma iš anksto užsiregistruoti). Įvažiavimo kaina – 20 dol. automobiliui.

Šventės metu surinktos lėšos bus skirtos lietuviybės plėtojimui JAV LB Waukegan-Lake County apylinkėje, Gedimino lituanistinei mokyklai (GLM) bei Čikagos lietuviškai spaudai paremti.

Tel. pasiteiravimui 847-420-2068 arba 847-668-1731.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo”)
Tel. 773-284-0100

Aukštos indėlių palūkanos

2 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.5 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Lietuvos Našlaičių globos komitetas praneša, kad liepos mėnesį aukojo: \$750 – Daughters of Lithuania, Seattle Chapter, Olympia, WA. \$300 – Lois Staas, Bellmawr, NJ; Laima Milaitis, Oak Lawn, IL. \$170 – Joanne Antanavage, Philadelphia, PA. \$150 – Phillip Zahner, Melbourne, FL; Jonas Montvilas, Indian Head Park, IL; Janice Prunsky, D.V.M.; Skokie, IL; Joyce-Ellen Kaseta, Norwood, MA. \$100 – Vytas Svalbonas, Red Lion, PA; Thaddeus Stomma, Tega Cay, SC. \$50 – Sr. Helen Jude, Grand Rapids, MI; Algis C. Gecas, Atlantic City, NJ. \$20 – Marija Andrijonas, Dearborn, MI. Lietuvos Našlaičių globos komitetas nuoširdžiai dėkoja už Jūsų paramą Lietuvos vargstantiems vaikams. Vertiname Jūsų geraširdiškumą ir kiekvieną Jūsų auką! Ačiū! Lietuvos Našlaičių globos komitetas (Lithuanian Orphan Care), Fed. Tax ID #35-412419, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 773-476-2655

Sunday September 9 @ 3:00 PM @ Gaston Hall
on the Georgetown University Campus

“Music of the Vilna Ghetto Experience”

Performed by

Tickets available at

www.embassyseries.com

Or by calling 202-625-2361

Advertisements & Sponsorships opportunities still available for this high profile event. Please contact

Jamie Arthurs @

[jewishlithuanianhp@gmail.com](mailto: jewishlithuanianhp@gmail.com)

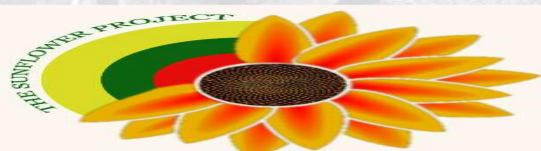
Presented by:

Jerome Barry

Edvinas
Minkstimas

A Jewish Lithuanian Heritage Project

SK. 047832